

eli 140,000 markkaa enemmän kuin v:ksi 1930. Mainittuun lukuun ensi keran sisältyvät Hietarannan tulot arvioitiin 150,000 markaksi. Kyseisen osaston tulojen kokonaismäärä oli 42,058,963 markkaa ja tulojen vähennys 2,650,157 markkaa.

Yhdennessätoista osastossa, Sekalaiset tulot, arvioitiin tulojen vähenevän 3,505,234 markkaa eli 2,840,806 markkaan, mikä seikka lähinnä johtui uuden paviljongin rakentamiseksi Nikkilän sairaalaan annetun valtionavun sisältymisestä v:n 1930 talousarvion tähän osastoon. Rakennustarkastuksen toimitusmaksujen arvioitiin vähenevän 325,000 markkaa eli siis 75,000 markkaan kaupungin toimenhaltijoiden luontioseduistaan suorittaman korvauksen sitä vastoin lisääntyessä 269,216 markkaa eli 1,100,456 markkaan ja erän Sekalaista 10,000 markasta 500,000 markkaan.

Kahdenteentoista osastoon, Verotus, merkittiin kunnan verovelvollisilta jäseniltä veroina perittävä määrä, joka v:n 1930 talousarviossa oli ollut 191,688,025: 50 markkaa, 191,060,145 markaksi eli siis 627,880: 50 markkaa ensinmainittua määrää pienemmäksi.

C. Muut asiat.

Kaupungin keskushallinnon uudelleenjärjestäminen. Kaupunginvaltuusto oli v. 1928 asettanut komitean¹⁾ laatimaan ehdotusta kaupunkien kunnallislain muuttamisesta joulukuun 9 p:nä 1927 annetun lain säätämien muutosten toimeenpanemisesta kaupungin kunnallishallinnossa.

Komitea antoi v. 1929 kaupunginhallituksen ja kiinteistölautakunnan asettamista sekä kaupunginkanslian perustamista koskevan mietintönsä n:o 1²⁾, johon liittyivät kaupunginhallituksen ohjesääntö- sekä kaupunginhallituksen, kaupunginkanslian, rahatoimiston, tilastokonttorin ja kiinteistölautakunnan johtosääntöehdotukset. Uuden lain nojalla kunnallishallintoon tehtävistä muutoksista olennaisimpana komitea yleisperusteluissaan mainitsi v:n 1873 kunnallisasetuksen 4, 31 ja 32 §§:ssä määriteltyjen maistraatin kunnallisten tehtävään siirtymisen uudelle, kokonaan kunnalliselle elimelle, kaupunginhallitukselle, joka ottaisi haltuunsa myöskin rahatoimikamarin siihen asti hoitamat asiat, jolloin viimeksimainittu tarpeettomana lakkautettaisiin. Ne kysymykset, joissa uusi laki oli antanut kaupunginvaltuustolle vapaamman määräysvallan, koskivat kaupunginhallituksen suhdetta sekä valtuustoon itseensä että lautakuntiin. Käsitellessään kysymystä toimivallan jakamisesta kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kesken komitea m. m. lausui, että valtuusto oli vapautettava osasta sen esityslistoja rasittavia pikkuasioita. Siten valtuusto voisi keskittyä suurempiin asioihin ja lisäksi joudutettaisiin asioiden ratkaisemista. Kaupunginhallituksen ja lautakuntain suhdetta järjesteltäessä oli komitean mielestä noudatettava suurta varovaisuutta. Useimpien lautakuntien tehtäviä ei niin ollen yleensä toistaiseksi ollut muutettava, ei ainakaan ennen kuin kaupunginhallituksen työtavasta ja uuden lain nojalla voimaantulleesta selostajajärjestelmästä oli saatu jonkin verran kokemusta. Osin rahatoimikamarin, osin sosialilautakunnan, maatalouslautakunnan, kamarin alaisten isännöitsijäin y. m. kesken siihen asti jaettu kaupungin kiinteistö-

¹⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 149 ja v:n 1929 kert. s. 146. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. no 32 v:lta 1929.

hallinto komitean mielestä kuitenkin oli uskottava uudelle, kiinteistölautakunta nimiselle lautakunnalle, jonka niinikään oli johdettava kaupungin asuntopoliittikkaa. Sekä sosiaali- että maatalouslautakunnan voisi siten kokonaan lakkauttaa. Kiinteistöhallinnon samoin kuin muidenkin hallintohaiarojen ylin johto oli kuitenkin pidätettävä kaupunginhallitukselle. Lainlaatija näytti tarkoittaneen, että asiain kaikinpuolisen valmistelun kannalta hyvin tärkeän kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokunnan tehtävät lähinnä uskotaisiin kaupunginhallituksen yhdeksi vuodeksi valituille jäsenille, jotka edustivat kaupunginvaltuustossa vallalla olevia erilaisia ajatussuuntia. Näin ollen ja koska valtuusto todennäköisesti valitsisi kaupunginhallitukseen kunnallisedustuksen parhaat käytettävissä olevat voimat, komitea katsoi olevan ehdotettava, että mainittu valiokunta lakkautettaisiin. Yleisperusteluissaan komitea lisäksi kosketteli järjestetyn välikysymysmenetelmän käytäntöönottamista. Komitea ei ollut katsonut olevan syytä tässä yhteydessä antaa yksityiskohtaista säännöstä siitä, koska tuntui sopivammalta ottaa se kaupunginvaltuuston työjärjestykseen, mutta huomautti, että kyseisen säännöksen tuli sisältää, että välikysymys, johon valtuutettu halusi vastauksen, oli määrärajan kuluessa ennen valtuuston kokousta annettava kaupunginhallitukselle merkittäväksi valtuuston esityslistaan, minkä jälkeen asianomaisen kaupunginjohtajan oli vastattava siihen, jos määräluku valtuutettuja kokouksessa yhtyi välikysymykseen.

Kaupunginhallituksen ohjesääntöehdotuksen erikoisperusteluissa komitea ehdotti m. m., että apulaiskaupunginjohtajien lukumäärä määrättäisiin neljäksi ja kaupunginhallituksen valittujen jäsenten lukumäärä yhdeksäksi eli samaksi kuin valmisteluvaliokunnan valittujen jäsenten lukumäärä. Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kelpoisuusehdoiksi oli määrätävä perehtyminen kunnallishallintoon ja siinä saavutettu kokemus tai osoitettu yleinen hallinnollinen kyky. — Uuden lain mukaisesti oli ehdotukseen kaupunginhallituksen tehtävien joukkoon merkitty maistraatille ennen kuuluneet kunnalliset tehtävät sekä suurin osa rahatoimikamarille sen ohjesäännön perusteella kuuluneista velvollisuuksista, kuitenkin lukuunottamatta kiinteistöjen hallintoa koskevia asioita. Kaupunginhallituksen suhde kaupungin rahatoimeen oli ylimalkaisemmin määritelty kuin rahatoimikamarin ohjesäännössä, koska tähän kuuluvat tehtävät seikkaperäisemmin mainittaisiin hallituksen tai rahatoimiston johtosäännöissä. Muutamia säännöksiä oli otettu uudesta laista, voimassa olevasta kaupungin viranpitäjän palvelusehtosäännöstä ja kamarin laatimasta näiden virkasäännön ehdotuksesta. Edelleen kaupunginhallituksen tehtäviin oli liitetty eräiden vähemmän tärkeiden asiaryhmien käsittely, joka siihen asti oli kuulunut kaupunginvaltuustolle. Lopuksi ehdotuksen tähän osaan sisältyi määräyksiä erinäisistä tehtävistä, joista aikaisemmin ei ollut ollut mitään säännöstä, kuten kaupungin edustamisesta, milloin ei toisin ollut määrätty, kaupungin hallintoa koskevan kertomuksen antamisesta vuosittain kaupunginvaltuustolle y. m. — Kaupunginhallituksen kokoukset ehdotettiin päätösvaltaisiksi läsnä olevien jäsenten lukumäärän ollessa vähintään kahdeksan. — Uuden lain mukaan kaupunginhallitukselle kuuluvaa oikeutta asettaa jaostoja, jotka saivat hallituksen puolesta ratkaista määrätynlaisia pienehköjä asioita, oli komitean mielestä tois-taiseksi käytettävä rajoitetussa määrin asettamalla vain yksi yleinen jaosto. Siihen kuuluisivat kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, ensinmainittu puheenjohtajana, ja se olisi päätösvaltainen kolmen jäsenen ollessa läsnä. Kaupunginhallituksen jaoston ratkaistaviksi kuuluvat asiat oli ehdo-

tuksessa jaettu 10 ryhmään, joista rahatoimikamarin yleinen jaosto siihen asti oli käsitelty osan. — Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien keskinäisen työnjaon komitea oli koettanut järjestää sopivasti jakaen eri hallinnonhaarat heidän keskenään, kuitenkin varaten kaupunginjohtajalle hänelle kuuluvan koko kaupunginhallinnon johdon. Hallinnonhaarain jakoa koskevia määräyksiä ei kuitenkaan ollut otettu ohjesääntöehdotukseen, vaan niiden oli katsottu kuuluvan kaupunginhallituksen johtosääntöön. Poikkeus oli kuitenkin tehty rahatoimen johdon suhteen, mikä samoin kuin kaupungin meno- ja tulosääntöehdotuksen laatiminen ohjesääntöehdotuksessa oli määrätty kaupunginjohtajan tehtäväksi, jotta hänelle turvattaisiin se johtoasema, joka hänellä tuli olla kaupungin hallinnon kaikilla aloilla. Täten kaupunginjohtaja saisi kiinteän otteen koko hallintoon, mikä takaisi sen yhtenäisyyden. Hänen velvollisuuksiinsa oli myöskin, paitsi hänen asemastaan johtuvia puheenjohtajan-, valvonta- y. m. tehtäviä, liitetty kaupunginvaltuuston päätösten laillisuuden alustava tarkastaminen. Sekä kaupunginjohtajan että apulaiskaupunginjohtajain tuli valmistella sekä kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokouksissa esitellä toimialaansa kuuluvat asiat, ja heitä, samaten kuin hallituksen muitakin jäseniä, voi myöskin valita lautakuntiin hallituksen edustajiksi. — Kaupunginhallitus oli oikeutettava laissa määrättyjen lautakuntien lisäksi asettamaan muitakin, oman valvontansa alaisia, ja kuhunkin lautakuntaan hallituksen tuli valita edustajakseen yksi jäsenensä. Myöskin tuli kaupunginhallituksen saada asettaa toimikuntia suorittamaan tilapäisiä tehtäviä. — Välittömästi kaupunginhallituksen alaisina olisi kolme virastoa, nimittäin kaupunginkanslia hallituksen kansliatehtäviä varten, rahatoimisto kassa- ja tililaitoksen hoitoa varten sekä tilastokonttori. Kaupunginkanslia, jota lähinnä johtaisi kaupunginsihteeri, voisi ehkä samalla toimia kaupunginvaltuuston kansliana. Tarvittaessa tuli voida perustaa muitakin kaupunginhallituksen alaisia virastoja. — Lopuksi oli kaupunginvaltuustolle ohjesäännössä varattava kaupunginhallituksen toimintaa ja tehtäviä koskevia tarkempia määräyksiä sisältävän hallituksen johtosääntöehdotuksen vahvistamisoikeus.

Komitean laatimassa kaupunginhallituksen johtosääntöehdotuksessa käsiteltiin etupäässä kaupunginjohtajain toimialajakoa, jonka komitea oli koettanut toimittaa ottaen huomioon, että saman johtajan alaisiksi mikäli mahdollista yhdistettiin sellaiset hallinnonhaarat, jotka näyttivät koskettelevan toisiaan. Kaupunginjohtajan toimialaan komitea edellä mainittujen asiain lisäksi oli lukenut maistraattia, raastuvanoikeutta, ulosottolaitosta, syyttäjäistää, poliisilaitosta, revisionkonttoria ja verotusvalmistelukuntaa koskevat asiat sekä asiat, jotka eivät kuuluneet kenellekään apulaiskaupunginjohtajista, jota paitsi hänen tuli valvoa kaupunginasiamiehen (ks. alemm.) ja tilastokonttorin toimintaa. Neljälle apulaiskaupunginjohtajalle oli kullekin määrättävä oma toimialansa siten, että yksi heistä valittiin kiinteistöjohtajaksi, toinen teknilliseksi, kolmas sosialiasiajn ja neljäs opetusasiajn johtajaksi; sen perusteella oli asiatkin jaettava heidän keskenään. Asiain valmistelussa ja kirjelmäin laatimisessa kaupunginjohtajia avustaisi osin tarpeellinen määrä kansliasihtereitä, osin kaupunginasiamies, jotka kaikki palvelisivat kaupunginkansliassa. Kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle tekemät esitykset oli kaupunginkanslian toimesta painatettava suomen- ja ruotsinkielellä ja jaettava valtuuston jäsenille vähintään kolme päivää ennen sen kokousta.

Kaupunginkanslian johtosääntöehdotuksen mukaan kanslian vakinaiseen henkilökuntaan kuuluisivat kaupunginsihteeri lähimpänä johtajana, kaupunginasiamies sekä tarpeellinen määrä kansliasihtereitä, kirjaajia, kans-

listeja ja kanslia-apulaisia ynnä palveluskuntaa. Molemmat ensinmainitut valitsisi kaupunginvaltuusto, muun vakinaisen kansliahenkilökunnan kaupunginhallitus sekä palveluskunnan ja ylimääräisen henkilökunnan hallituksen yleinen jaosto. Kaupunginsihteerille kuuluviin tehtäviin oli m. m. luettu kaupunginhallitukselle saapuneiden asiain jakaminen kaupunginjohtajien kesken valmisteltaviksi, pöytäkirjan pitäminen hallituksen ja sen jaostojen kokouksissa sekä niiden esityslistojen laatiminen ja huolehtiminen hallituksen kaupunginvaltuustolle tekemien esitysten painattamisesta. Jos kaupunginsihteerä lisäksi määrättiin pitämään pöytäkirjaa kaupunginvaltuuston kokouksissa ja hoitamaan valtuuston kirjeenvaihtoa, oli komitean mielestä valtuuston työjärjestykseen otettava tätä koskevat säännökset. Kaupunginasiämiehelle taas siirtyisi se osa rahatoimikamarin asiamiesosaston tehtäviä, joka ei koskenut kiinteistöjen hallintoa, ja viimeksimainittua varten tarvittaisiin erikoinen, kiinteistölautakunnan alainen asiamies. Kaupunginasiämiehen päätehtäväksi tulisi siten lausuntojen antaminen lainopillisista kysymyksistä sekä avustaminen lainopillisten asiain valmistelussa ja esittelyssä sekä päätöksistä aiheutuvien kirjelmäin laadinnassa. Kanslia sihteereille kuului kaupunginhallituksen ja sen jaoston kokousten pöytäkirjain laatiminen sekä, kuten edellä on mainittu, kaupunginjohtajain avustaminen asiain valmistelussa ja kirjelmäin laatimisessa. Näiden viranhaltijain tehtävät vastaisivat siis jossain määrin rahatoimikamarin sihteerien ja notaarien tehtäviä. Uutuus oli komitean ehdotus kanslia sihteerien velvoittamisesta antamaan sanomalehdistölle tietoja käsitellyistä asioista. Muun kansliahenkilökunnan tehtävät olivat ehdotuksessa pääkohdittain samat kuin kaupunginvaltuuston ja rahatoimikamarin kansliain vastaavan henkilökunnan voimassaolevien määräysten mukaisesti.

Rahatoimiston ja tilastokonttorin ohjesääntöehdotuksiin tehdyt muutokset olivat vähemmän tärkeitä ja osin kaupunginhallituksen ehdotetusta järjestelystä johtuvia, osin, nimittäin henkilökunnan asettamisen suhteen, yhdenmukaisuussyiden aiheuttamia.

Komitean laatima kiinteistölautakunnan johtosääntöehdotus oli rahatoimikamarin ohjesääntöön sekä maatalous- ja sosialilautakuntien johtosääntöihin sisältyneiden kiinteistöhallintoa koskevien säännösten yhdistelmä. Uuden lautakunnan jäsenluku ehdotettiin yhdeksäksi, erikseen valittava puheenjohtaja mukaanluettuna. Lautakunnan työelimeksi komitea oli suunnitellut eri osastoihin jaetun kiinteistötoimiston, jonka johtosääntö laadittaisiin myöhemmin.

Asiaa v. 1930 ensimmäisen kerran esiteltäessä kaupunginvaltuusto periaatteellisesti hyväksyen komitean ehdotuksen kiinteistölautakunnan perustamisesta päätti¹⁾ antaa komitealle tehtäväksi laatia uuden vaihtoehdotuksen kaupunginhallituksen ohjesäännöksi, joka oli rakennettava sille pohjalle, että perustettaisiin erityinen rahatoimenjohtajanvirka. Asian yksityiskohtainen käsittely siirrettiin myöhempään kokoukseen, ja halukkaille valtuuston jäsenille varattiin tilaisuus kirjallisesti esittää komitealle sen ehdotuksiin kohdistuvat huomautuksensa.

Sen jälkeen antamassaan mietinnössä II²⁾, johon liittyivät uudet ehdotukset kaupunginhallituksen ohjesäännöksi sekä kaupunginhallituksen, kaupunginkanslian, rahatoimiston ja tilastokonttorin johtosäännöksi, komitea oli noudattanut edellä mainittuja kaupunginvaltuuston osoittamia suuntaviivoja

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. tammik. 1 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 6.

sekä ottanut huomioon myöskin erinäiset yksityisten valtuutettujen tekemät muistutukset. — Uudessa kaupunginhallituksen ohjesääntöehdotuksessa oli siten hallituksen tehtäviin iisätty uusi kohta, joka koski hallituksen velvollisuutta antaa kaupunginvaltuuston tai muun viranomaisen siltä vaatimat lausunnot ja tiedot, jota paitsi hallitukselle kuuluvaa kaupungin edustamisvelvollisuutta oli selvennetty siten, että se koski kaupungin edustamista hallintoasioissa. Kaupunginjohtajalle ehdotetun kaupunginvaltuuston päätösten laillisuuden alustavan tarkastamisvelvollisuuden komitea oli määritellyt uudelleen siten, että kaupunginjohtajan siltä osalta tuli esitellä nämä päätökset kaupunginhallitukselle. Kaupungin raha-asiainhoidon erikoisjohdon komitea valtuuston ohjeiden mukaisesti oli poistanut kaupunginjohtajan velvollisuuksista, mutta pysyttänyt hänen kaupungin meno- ja tulosääntöä koskevat tehtävänsä sellaisia, että hänelle kuului kyseisen sääntöehdotuksen laatimisen johto sekä sen esittelemisen kaupunginhallitukselle. Komitean enemmistö kuitenkin puolestaan kannatti komitean aikaisemmin ehdottamia kaupungin rahatoimen johtoa koskevia määräyksiä. — Komitean uudessa kaupunginhallituksen johtosääntöehdotuksessa oli m. m. muutettu neljän apulaiskaupunginjohtajan välinen toimialajako sellaiseksi, että yksi heistä tulisi rahatoimenjohtajaksi sekä että sosiali- ja opetusasiat alistettaisiin yhden apulaisjohtajan hoitoon eikä kahden. Rahatoimenjohtajan tehtäviin oli tällöin liitetty kaupungin rahatoimintaa, rahatoimiston johtoa ja talousarvioehdotuksen laadintaa kaupunginjohtajan ohjeiden mukaan koskevien asiain valmistelu ja esittely, jota paitsi hänelle kuuluisivat asiat, jotka koskivat palkkoja ja eläkeitä, verotusvalmistelukuntaa, työnvälitystä, naisten työtupia, keskuskeittolaa, urheilua sekä työttömyyden vastustamistoimenpiteitä. Verotusvalmistelukuntaa koskevat asiat oli siirretty kaupunginjohtajan toimialalta, jolle sen sijaan oli siirretty holhoustointia, oikeusaputoimintaa, kaupungin museota sekä kaupunginorkesteria ja muita sivistyslaitoksia koskevat asiat. Kiinteistöjohtajan ja teknillisen johtajan toimialat olivat ennallaan. Edelliselle kuuluisivat kaupungin kiinteistöjä, yleisiä töitä satamarakennuksia lukuunottamatta, puhtaanapitoa, kansanpuistoja, siirtolapuutarhoja, kauppahalleja ja torikauppaa, liikenneoloja sekä sotilasmajoitusta koskevat asiat ja jälkimmäiselle kaupungin teknillisiä laitoksia, katuvalaistusta, satamalaitosta satamarakennukset mukaanluettuina sekä palolaitosta koskevat asiat. Sosiali- ja opetusasiain johtajan toimialaan lopuksi oli luettu terveyden- ja sairaanhoitoa, köyhäinhuoltoa, lastensuojelua, kansakouluja, Sedmigradskyn pientenlastenkoulua ja Marian turvakotia, lastentarhoja, työväenopetusta, kotitaloutta, kaupunginkirjastoa sekä raittiustoimintaa koskevat asiat. — Uudessa kaupunginkanslian johtosääntöehdotuksessa oli m. m. kanslian johto uskottu kaupunginjohtajalle, kun taas kaupunginsihteeri toimisi sen päällikkönä. Nimitys kaupunginasiain johtajaksi oli muutettu kaupungin lakimieheksi, uusi painatustöiden valvoja koskeva pykälä oli lisätty sekä kansliasihteerin velvollisuus antaa tietoja sanomalehdistölle tarkemmin määriteltä. — Kaupunginkanslian johtosääntöehdotuksen kanssa yhdenmukaisesti rahatoimiston uudessa johtosääntöehdotuksessa lausuttiin m. m., että rahatoimistoa johtaa rahatoimenjohtaja ja että kaupunginkamreeri toimii toimiston päällikkönä. — Tilastokonttorin uudessa johtosääntöehdotuksessa oli m. m. nimitys konttori muutettu toimistoksi. — Komitea esitti, että se kaupunginhallituksen ohjesääntöehdotus, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi, alistettaisiin valtioneuvoston harkittavaksi ja vahvistettavaksi, mutta että johtosääntöehdotuksia ei käsiteltäisi ennen ohjesääntöehdotuksen vahvistamista.

Mietintöä esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ hyväksyä komitean laatiman uuden kaupunginhallituksen ohjesääntöehdotuksen muutamin muutoksin ja lähettää sen valtioneuvoston vahvistettavaksi. Tärkeimmät muutokset tarkoittivat kaupunginjohtajan tehtäviä koskevia määräyksiä. Niinpä ehdotuksesta jätettiin kokonaan pois kaupunginjohtajan velvollisuus alustavasti harkita valtuuston päätösten laillisuutta sekä hänen meno- ja tulosääntöehdotusta koskevat tehtävänsä, jota paitsi tarkemmin määriteltiin hänen velvollisuutensa edustaa kaupunginhallitusta lainojen ottoa koskevissa neuvotteluissa ja tärkeissä asioissa. — Sisäasiainministeriö vahvisti²⁾ ohjesäännön heinäkuun 3 p:nä tulemaan voimaan tammikuun 1 p:stä 1931.

Sen jälkeen komitea mietinnössään III³⁾ esitti kaupunginhallituksen, kaupunginkanslian, rahatoimiston ja tilastotoimiston tarkistetut johtosääntöehdotukset. Paitsi kaupunginhallituksen vahvistettuun ohjesääntöön tehtyjen muutosten aiheuttamia, komitea oli tehnyt näihin johtosääntöihin erinäisiä muitakin muutoksia. Nimitys kaupungin lakimies oli muutettu kaupunginlakimieheksi. Olennaisimmat muutokset koskivat kaupunginhallituksen johtosäännössä esiintyvää kaupunginjohtajien työnjakoa. Kaupunginjohtajan toimialalta oli kaupunginmuseota sekä kaupunginorkesteria ja muita sivistyslaitoksia koskevat asiat siirretty sosiali- ja opetusasiain johtajan toimialalle, jota vastoin sotilasmajoitusasiat oli siirretty kiinteistöjohtajan toimialalta kaupunginjohtajalle. Urheiluasiat oli siirretty rahatoimenjohtajalta kiinteistöjohtajalle sekä yleisiä töitä ja puhtaanapitoa koskevat asiat viimeksimainitulta teknilliselle johtajalle. Viimeksimainittu siirto oli ehdotettu m. m. sen vuoksi, että komitean tarkoituksena oli seuraavassa mietinnössä ehdottaa kaupunginasemakaava- ja maanmittaustoimi erotettavaksi yleisistä töistä ja alistettavaksi kiinteistölautakunnan alaiseksi.

Tätä mietintöä esiteltäessä kaupunginvaltuusto hyväksyi⁴⁾ sellaisinaan komitean ehdottamat kaupunginhallituksen, kaupunginkanslian, rahatoimiston ja tilastotoimiston johtosäännöt tuleviksi voimaan tammikuun 1 p:stä 1931. Komitean ehdotuksesta valtuusto vahvistaen⁵⁾ kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien palkka- ja eläke-edut päätti myös julistaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien virat haettaviksi, irtisanoa joulukuun 31 p:nä mennessä valtuuston molempien sihteerinvirkojen ja rahatoimikamarin sihteerinvirkojen haltijat sekä antaa valtuuston puheenjohtajalle ja rahatoimikamarille tehtäväksi mainittuun päivään mennessä irtisanoa täytettäviensä virkojen haltijat ja peruuttaa mahdollisesti jo antamansa viransijaisuusmääräykset. Vielä valtuusto päätti, että kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat olisivat kaupungin virkasäännön alaiset, mikäli heidän virka-asemansa ei ollut kunnallislaissa tai kaupunginhallituksen ohjesäännössä määritelty.

Kiinteistöhallinnon uudelleenjärjestely sekä yleisten töiden ja puhtaanapitolaitoksen hallinnon ynnä salamahallinnon uudelleenjärjestelyehdotus. Kaupunginvaltuusto oli kaupungin keskushallinnon uudelleenjärjestelyä koskevan kysymyksen yhteydessä periaatteellisesti hyväksynyt⁶⁾ n. s. kaupunginhallintokomitean⁷⁾ tekemän ehdotuksen, että perustettaisiin kiinteistölautakunta, joka hoitaisi kaupungin kiinteistöjä ja jolle mainittu komitea oli laatinut alustavan johtosääntöehdotuksen⁸⁾. Suunnitellessaan yksityiskohtaisesti tätä

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. toukok. 1 §. — ²⁾ S:n 27 p. elok. 1 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 1. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 19. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 17 p. syysk. 38 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 9 ja seur. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. s. 75. — ⁶⁾ S:n s. 140. — ⁷⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 149, v:n 1929 kert. s. 146 ja tätä kert. s. 179. — ⁸⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 32 v:lta 1929 s. 49.

uudelleenjärjestelyä komitea otti käsiteltävikseen myöskin kaupungin yleisten töiden hallituksen, rakennuskonttorin, satamahallinnon ja puhtaanapitolaitoksen uudestaanjärjestelyä koskevat kysymykset sekä esitti työnsä tuloksena mietinnössään IV¹⁾ kiinteistölautakunnan, kiinteistötoimiston ynnä sen tiliviraston, kaupungin yleisten töiden lautakunnan, rakennustoimiston ynnä sen tiliviraston sekä satamalautakunnan ja satamatoimiston johtosääntöehdotukset.

Mietinnön yleisissä perusteluissa kaupunginhallintokomitea m. m. lausui, että sen laatimassa valmisteleavassa ehdotuksessa kiinteistölautakunnan toimiala oli suunniteltu käsittämään kolme päätehtävää, jotka olivat: kaupungin tonttien myynti ja vuokralleanto, kaupungin maatilain hoito ja kaupunkikiinteistöjen hallinto. Myöhemmin komitea katsoi, että lautakunnan toimiala oli tehty liian ahtaaksi ja että myöskin tonttien myynti- ja vuokraasioihin läheisesti liittyvät kaupunginasemakaava- ja maanmittaustoimet oli alistettava lautakunnan hoitoon. Sille oli myöskin kokonaan uskottava kaupungin kansanpuistojen, urheilukenttien ja muiden ruumiillista kasvatusta edistävien laitosten sekä siirtolapuutarhain hallinto. Rakennuskonttorista oli paitsi kaupunginasemakaavaosastoa ja geodeettista osastoa erotettava myöskin satama- ja rautatieosasto, jotka liitettäisiin satamahallinnon alaisiksi. Sitä vastoin näin supistettuun rakennuskonttoriin uutena osastona liitettäisiin puhtaanapitotoimi ja puhtaanapitohallitus tilivirastoineen lakkautettaisiin. Viimeksimainittua uudelleenjärjestelyä puhtaanapitohallitus tosin oli vastustanut, mutta kaupungin yleisten töiden hallitus oli puoltanut sitä. Jos komitean ohjelma toteutettaisiin, joutuisi siis kiinteistölautakunnan tehtäväksi tonttien myynti ja vuokralleanto, kaupungin maatilojen hoito, asemakaava- ja maanmittaustoimet, kaupungin talojen sekä kansanpuistojen, urheilulaitosten ja siirtolapuutarhain hallinto, kaupungin yleisten töiden lautakunnan (ent. hallituksen) tehtäväksi talonrakennustoimi, katu- ja viemärirakennustoimi, puhtaanapitotoimi ynnä puistojen ja istutusten hoito sekä satamalautakunnan (ent. satamahallituksen) tehtäväksi satamarakennukset, satamaliikenne ja satamakannanta. Komitea oli suunnitellut kyseisten kolmen hallinnonhaaran tarkemman järjestelyn sellaiseksi, että mainittujen lautakuntain alaisiksi työelimiksi perustettaisiin kiinteistötoimisto, rakennuskonttori ja satamakonttori, joista kahdella ensinmainitulla olisi omat tilivirastot. Kiinteistötoimiston lähin johto oli järjestettävä samoin kuin rakennuskonttorin eli perustamalla toimistoon erityinen päällikönvirka. Satamalaitoksen johtajan ei tulisi toimia satamalautakunnan itseoikeutettuna puheenjohtajana, vaan tämän kuten muidenkin lautakuntien puheenjohtajat olisi kaupunginvaltuuston valittava vuodeksi kerrallaan.

Komitean laatimassa kiinteistölautakunnan uudessa johtosääntöehdotuksessa oli lautakunnan yleinen tehtävä laajennettu lisäämällä siihen määräys, että kaupungin maapolitiikankin johto kuului mainitulle lautakunnalle. Uudessa ehdotuksessa oli paitsi edellä mainittuihin uusiin tehtäviin kuuluvia lautakunnan tehtäviä lueteltu m. m. kaupungin metsien hoito sekä sen satama-alueen ulkopuolella olevien kalavesien hallinto, kiinteistötoimiston alaisten työntekijäin palkkausta ja työoloja koskevien kysymysten ratkaiseminen, kaupungin liikenteenjärjestelyn valvonta sekä kauppahalleissa ja -toreilla ja julkisilla paikoilla olevien myyntipaikkojen ja -kojujen vuokraaminen. Lautakunta asettaisi keskuudestaan kolme jaostoa, nimittäin maa-

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 31.

talousjaoston, tonttijaoston sekä talojaoston, joista viimeksimainittu käsitelisi myöskin kauppatoreja ja myyntipaikkoja koskevia asioita. Näillä jaostoilla tuli myös olla valta tehdä päätöksiä lautakunnan nimessä, ellei tämä ollut pidättänyt itselleen mainittua oikeutta. Lautakuntaan kuuluisi puheenjohtaja ja kahdeksan jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsisi kalenterivuodeksi kerrallaan; jaostojen jäsenluvun lautakunta määräisi ja valitsisi myöskin niiden puheenjohtajat. Puheenjohtaja allekirjoittaisi lautakunnan kirjelmät ja kiinteistötoimiston asiamies (ks. alemm.) varmentaisi ne.

Komitean laatiman kiinteistötoimiston johtosääntöehdotuksen mukaisesti kiinteistötoimistoa johtaisi kiinteistölautakunnan ylivalvonnan alainen päällikkö, jonka tehtävänä toimiston ja sen tiliviraston toiminnan valvonnan lisäksi olisi m. m. toimistoa koskevien esitysten tekeminen mainitulle lautakunnalle ja lausuntojen antaminen toimialaansa kuuluvista asioista, koko toimistoa koskevien asiain valmisteleminen ja niiden esitleminen lautakunnan kokouksissa sekä osanotto arvioimis- ja katselmustoimituksiin. Kiinteistötoimistossa olisi seitsemän osastoa, nimittäin kanslia-, tontti-, maatalous- ja asemakaavaosastot, maanmittaus- ja kartastotöiden osasto, talo-osasto sekä kansanpuisto-osasto. Näistä kansliaosasto hoitaisi lautakunnan kansliatyöt, varsinkin pöytäkirjanpidon ja kirjeenvaihdon, sekä sen lainopilliset tehtävät; osastoa johtaisi lainopillisesti pätevä asiamies. Tonttiosasto vastaisi tavallaan sosialilautakunnan tontinvuokrajaostoa ja saman lautakunnan yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahaston hallintojaostoa, jota paitsi osaston tehtäviin oli liitetty rahatoimikamarille kuulunut tonttien myynti- ja vuokralleentoasiain valmistelu. Maatalousosasto vastaisi maatalouskonttoria, kuitenkin erinäisin lisätehtävin. Niinpä oli kaupungin metsien hoito kokonaan uskottu tälle osastolle, johon oli siirretty myös rakennuskonttorin alainen metsänvartija samoin kuin kalastuksenvalvojaakin. Uusi tähän merkitty viranhaltija oli kaupunginagronoomin apulainen. Asemakaavaosasto, jonka tehtäviin oli lisätty liikenteenjärjestelyasiain valmistelu, oli siirretty tänne rakennuskonttorista, samoin myöskin maanmittaus- ja kartastotöiden osasto (ent. geodeettinen osasto). Uusille talo- ja kansanpuisto-osastoille oli keskitetty vastaavat hallinnon häärat. Viimeksimainitun osaston tehtävä oli ulotettu käsittämään myöskin urheilua ja ruumiinkasvatusta edistävien laitosten, kuten urheilu- ja leikkikenttien, luistinratojen, uimapaikkojen ja -huoneiden y. m. hallinnon, mikä siihen asti oli kuulunut rahatoimikamarille ja urheilulautakunnalle yhteisesti. Tämän osaston hoitoon oli nyt ehdotettu myöskin siirtolapuutarhat, jotka olivat olleet sosialilautakunnan valvoman lautakunnan alaiset. Tämän osaston päälliköksi komitea oli ajatellut kansanpuistojen isännöitsijän, jonka virkatehtävät jonkin verran laajennettuina vastasivat kansanpuistojen valvojan tehtäviä. Korkeasaaren eläintarhan hoitoa varten olisi perustettava erityinen valvojanvirka, jonka haltijalta vaadittaisiin luonnontieteellinen sivistys. — Eri osastojen henkilökunta olisi muodostettava siten, että kansliaosastolla toimisi asiamies, apulaisasiamies, kirjaaja sekä toimistoapulaisia ja palveluskuntaa, tonttiosastolla osaston johtaja sekä neuvonjohtaja, maatalousosastolla kaupunginagronoomi apulaisineen, metsänhoitaja, metsänvartija ja kalastuksenvalvoja sekä maataloilla työnjohtajia, metsänvartijoita ja muuta tarpeellista henkilökuntaa, asemakaavaosastolla asemakaava-arkkitehti, avustava asemakaava-arkkitehti, asemakaavainsinööri, avustava asemakaavainsinööri sekä arkkitehtejä, insinöörejä ja piirtäjiä, maanmittaus- ja kartastotöiden osastolla kaupungingeodeetti, avustava kaupungingeodeetti, sekä insinöörejä, vaakitsijoita ja piirtäjiä, talo-

osastolla talonisännöitsijä, kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijä, halli- ja torikaupan valvoja sekä kaupungin talojen ja kauppatorien hoitoon tarvittava vartija ja palveluskunta ja kansanpuisto-osastolla kansanpuiston isännöitsijä, eläintarhan valvoja, siirtolapuutarhaneuvoja ja siirtolapuutarhuri. Näiden viranhaltijoiden tehtävät oli määritelty pääkohdittain paraikaa voimassa olevien vastaavien määräysten mukaisesti. Kaikki osastopäälliköt m. m. valmistelisivat ja esittelisivät kiinteistölautakunnan kokouksissa toiminta-aloihinsa kuuluvat asiat. Kiinteistötoimiston päällikön valitsisi kaupunginvaltuusto, osastojen päälliköt kaupunginhallitus ja muun vakinaisen ja ylimääräisen henkilökunnan sekä palveluskunnan kiinteistölautakunta.

Kiinteistötoimiston tiliviraston johtosääntöehdotus oli laadittu muiden samanlaatuisten virastojen johtosääntöjen mukaisesti.

Yleisten töiden lautakunnan, rakennuskonttorin ja rakennuskonttorin tiliviraston uudet johtosääntöehdotukset perustuivat pääasiassa voimassa oleviin johtosääntöihin, joihin kuitenkin oli tehty ehdotetusta kaupungin-
 asemakaavaosaston ja geodeettisen osaston y. m. siirtämisestä kiinteistötoimistoon sekä satama- ja rautatieosaston siirtämisestä satamakonttoriin ynnä ehdotetusta puhtaanapitolaitoksen muodostamisesta rakennuskonttorin uudeksi osastoksi aiheutuvat muutokset. Ehdotuksen mukaisesti täten uudistettu rakennuskonttori käsittäisi kuusi osastoa, nimittäin kanslia-, huone-
 rakennus-, katu- (ent. katu- ja viemäriosasto), puhtaanapito-, puisto- ja varasto-osastot. Näistä oli kansliaosasto uusi ja sen päätehtäviksi oli ilmoitettu yleisten töiden lautakunnan ja rakennuskonttorin kansliatyöt, varsinkin lautakunnan pöytäkirjanpito, kirjeenvaihto ja päiväkirjanpito, sekä lautakunnan ja rakennuskonttorin arkiston hoitaminen. Tätä osastoa johtaisi konttorin sihteeri, jolta vaadittaisiin lainopillinen tutkinto, ja hänen lisäksi sen henkilökuntana olisi kirjaaja ja konttorihenkilökuntaa. Katuosaston päällikköä nimitettäisiin työpäällikön asemesta katupäälliköksi ja saman osaston apulaispäällikköä avustavan työpäällikön asemesta avustavaksi katupäälliköksi sekä puhtaanapito-osaston päällikköä puhtaanapitopäälliköksi. Puhtaanapitolaitoksen varastonhoitaja siirtyisi konttorin varasto-osastolle, jota vastoin puhtaanapitolaitoksen konttoriapulaisenvirkat lakkautettaisiin. Varastoosastoa koskeviin säännöksiin oli lisätty ennen sieltä puuttuneita, korjauspajaa koskevia säännöksiä. Kaupunginvaltuusto valitsisi kaupungininsinöörin, kaupunginhallitus yleisten töiden lautakunnan esityksestä kaupunginarkkitehdin, katupäällikön, puhtaanapitopäällikön, kaupunginpuutarhurin ja varastopäällikön, mainittu lautakunta rakennuskonttorin muun vakinaisen ja ylimääräisen henkilökunnan sekä palveluskunnan ja asianomaiset osastopäälliköt, rakennusmestarit, työnjohtajat, puistojen vartijat sekä varasto-osaston koneiden hoitoon korjauspajan ulkopuolella tarvittavat koneenkäyttäjät. Rakennuskonttorin tilivirastoon siirtyisi puhtaanapitolaitoksen tilivirastosta sen ehdotetun lakkauttamisen jälkeen yksi kirjanpitäjän-, kaksi kirjuriin- ja kaksi konttoriapulaisenvirkaa.

Satamalautakunnan (ent. satamahallituksen) ja satamakonttorin uusien, kyseisen komitean laatimien johtosääntöehdotusten tärkeimmät muutokset aiheutuivat rakennuskonttorin satamaosaston ehdotetusta siirtämisestä satamakonttoriin. Satamalautakuntaan kuuluisi puheenjohtaja ja kuusi jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsisi vuodeksi kerrallaan. Rakennuskonttorin satamarakennusosaston työpäällikkö ei mainitun osaston lakattua olemasta ja päällikön itsensä siirryttyä satamatoimiston osastopäälliköksi luonnollisestikaan enää olisi lautakunnan itseoikeutettu jäsen. Satamalaitoksen johtaja johtaisi

satamalautakunnan ylivalvonnan alaisena satamatoimistoa, jossa olisi kolme osastoa, nimittäin satamarakennusosasto, satamaliikenneosasto ilmoitusosastonnimisine aliosastoineen sekä satamakannantaosasto, jota paitsi konttorissa olisi sihteeri, konttorihenkilökuntaa ja palveluskuntaa. Eri osastojen velvollisuudet ja viranhaltijain tehtävät ehdotettiin pääasiallisesti voimassaolevien, niitä koskevien määräysten mukaisiksi. Satamaliikenneosaston alemman henkilökunnan tehtäviä koskevat määräykset oli jätetty pois, koska katsottiin, että satamalautakunnan oli ne määrättävä. Satamatoimiston virkojen täyttämisen suhteen oli noudatettu samoja periaatteita kuin kiinteistötoimiston ja rakennuskonttorin virkojen suhteen. Satamalaitoksen johtajan valitsisi niin ollen kaupunginvaltuusto, satamainsinööri, satamakapteenin ja satamakamreerin kaupunginhallitus satamalautakunnan esityksestä sekä satamatoimiston muun vakinaisen henkilökunnan, ylimääräisen henkilökunnan ja palveluskunnan satamalautakunta, jollei se ollut myöntänyt tätä oikeutta ylimääräisen henkilökunnan ja palveluskunnan suhteen asianomaisille osastopäälliköille.

Komiteanmietintö päättyi anomukseen, että kaupunginvaltuusto vahvistaisi kaikki edellä mainitut johtosääntöehdotukset tulemaan voimaan v:n 1931 alusta lähtien, kumoaisi sosialilautakuntaa ynnä sen jaostoja sekä maatalouslautakuntaa ja maatalouskonttoria koskevat voimassaolevat säännökset sekä lakkauttaisii liikenteenjärjestelykomiteansa.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ mietintöön liitetyn vastalauseen mukaisesti olla perustamatta kiinteistölautakunnalle erityistä tilivirastoa ja määrätä rahatoimiston mainitun lautakunnan kassa- ja tilivirastoksi, tästä johtuvin muutoksin ja poistoin vahvistaa kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston johtosääntöehdotukset olemaan voimassa tammikuun 1 p:stä 1931; yleisten töiden lautakunnan, rakennuskonttorin ynnä sen tiliviraston, satamalautakunnan ja satamakonttorin johtosääntöehdotukset valtuusto sitä vastoin lausunnon antamista varten lähetti kaupunginhallitukseen. Lisäksi valtuusto julisti sosialilautakuntaa ynnä sen jaostoja sekä maatalouslautakuntaa ja maatalouskonttoria koskevat säännökset tammikuun 1 p:stä 1931 lukien kumotuiksi ja liikenteenjärjestelykomitean samasta ajankohdasta lähtien lakkautetuiksi.

Ehdotus muutoksista rakennusjärjestykseen. Maistraatin asettaman komitean v. 1928 laadittua kaupungin rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen²⁾ rahatoimikamari oli hankkinut siitä erinäisten viranomaisten ja yhtymien lausunnot. Saatuaan kuitenkin tietää, että uuden asemakaavalainsäädännön lopullinen ratkaiseminen oli odotettavissa lähitulevaisuudessa, ja koska uusi asemakaavalaki siihen kuuluvine rakennussääntöineen vaatisi paikallisten rakennusjärjestysten laatimista kokonaan uudelleen, kamari esitti, että kaupunginvaltuusto ehdottaisi maistraatille, että tehty ehdotus toistaiseksi saisi raueta. Asiaa esiteltäessä valtuusto päätti ehdottaa³⁾ maistraatille, että mainittu ehdotus jätettäisiin lepäämään, kunnes kysymys uudesta rakennuslain-säädännöstä oli ratkaistu.

Rakennusoikeuden laajentaminen. Lääketieteenlisensiaatti O. Nyqvist anoi oikeutta pengermän järjestämiseen Museokadun tontin n:o 13 sisäisen rakennusrajan ulkopuolella olevaan osaan louhimalla pois paikalla olevan kallion ja muutamien taloushuoneiden sisustamiseen tämän alle mainitulla tontilla olevaa yksityistä sairaalaansa varten sekä että pihamaan taso tällöin määttäisiin +21.25 m:ksi yli 0-tason. Kaupungin sairaalain hallituksen, tervey-

¹⁾ Valt. pöytäk. 10 p. jouluk. 28 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 13 v:ta 1928. —

³⁾ Valt. pöytäk. 21 p. toukok. 13 §.

denhoitolautakunnan, kaupungin yleisten töiden hallituksen ja rahatoimikamarin annettua lausuntonsa asiasta kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ kamarin ehdotuksen mukaisesti myöntyä anomukseen ehdoin, että anoja maksoi laajennetusta rakennusoikeudesta kaupunginkassaan 22,000 markkaa sekä huolehti kaupunginasemakaava-arkkitehdin ohjeiden mukaisesti istutusten järjestämisestä pengermälle ja sen kunnossapidosta eikä rakennuttanut sille mitään savupiippua. Kamarille annettiin sitä paitsi tehtäväksi ryhtyä päätöksen aiheuttamiin toimenpiteisiin.

Erivapautus rakennusten korkeutta koskevista rakennusjärjestyksen määräyksistä. Kiinteistöosakeyhtiö Tornin Fastighetsaktiebolag niminen yhtiö oli kaupunginvaltuustolle v. 1929 jättämässään kirjelmässä ilmoittanut haluvansa IV kaupunginosan korttelissa n:o 67 ovelle Kalevankadun tontille n:o 2 rakentaa hotellitalon, jossa olisi n. 30 m:n korkuinen torni, sekä anonut saada varustaa tämän tornin välipohjilla ja käyttää siten syntyvää tilaa kirjelmässä tarkemmin määrättyllä tavalla. Mainitun anomuksen johdosta, johon liittyi julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan lausunto, rahatoimikamari hankki rakennustarkastuskonttorin, terveydenhoitolautakunnan, kaupungin yleisten töiden hallituksen ja palotoimikunnan lausunnot asiasta päättäen sen jälkeen omasta puolestaan puoltaa yhtiön anomusta ehdoin, että yhtiö hankki naapureilta tornin rakentamisluvan ja sitoutui maksamaan kaupunginkassaan 410,000 markkaa siitä laajennetusta rakennusoikeudesta, jota tornirakennuksen sisustaminen yhtiön anomuksen mukaisesti ja noudattaen erinäisiä palotoimikunnan ehdottamia varmuustoimenpiteitä vaati. Yhtiön myöhemmän anomuksen mukaisesti asia kumminkin jäi lepäämään, kunnes rakennuspiirustukset oli vahvistettu. Maistraatti kieltäytyi kuitenkin antamasta vahvistusta, minkä jälkeen yhtiö valitti maistraatin päätöksestä läänin maaherralle. Maaherran sen jälkeen hyväksytyä valitukset ja vahvistettua kyseiset piirustukset yhtiö antoi valtuustolle uuden kirjelmän, jossa se anoi, että valtuusto hankkisi valtioneuvostolta sellaisen erivapautuksen rakennusjärjestyksen määräyksistä, että tornirakennuksen alimman kerroksen saisi järjestää asunonhuoneistoiksi ja muut osin kahvila- ja näköalahuoneistoiksi, osin kauppatukustajien näyttely- ja muiksi suojiksi, mutta ei makuuhuoneiksi. Tätä esitystä koskevassa lausunnossaan²⁾ kamari ilmoitti m. m., että, koska maaherra oli vahvistanut rakennuksen piirustukset, kysymys nyttemmin enää koski vain puheena olevan tornirakennuksen sisustamisoikeutta, jonka suhteen kamari edelleen pysyi puoltavalla kannalla, sekä ilmoitti niinkään otta-neensa uudelleen harkittavaksi kysymyksen yhtiön mainitusta oikeudesta suoritettavan korvausmaksun suuruudesta ja tällöin katsoneensa, että se voitiin alentaa 400,000 markkaan. Tämän määrän yhtiö olikin sitoutunut maksamaan tornirakennuksen huoneiden sisustamisoikeudesta. — Sillä välin muutamien naapuritonnttien omistajat valittivat korkeimpaan hallinto-oikeuteen asiaa koskevasta maaherran päätöksestä, jolloin hallinto-oikeus kumoten maaherran päätöksen v. 1930 hylkäsi yhtiön anomuksen piirustusten vahvistamisesta. Sen johdosta maistraatti tuomitsi yhtiön, joka tällä välin oli ennätännyt rakentaa kyseisen rakennuksen, ennen heinäkuun 1 p:ää poistamaan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä mainitun rakennuksen torniosan. Yhtiö anoi tämän jälkeen valtioneuvostolta sellaista erivapautusta rakennusjärjestyksestä, että tornirakennuksen saisi teettää niin korkeaksi, niin laajaksi ja sen muotoiseksi kuin piirustukset osoittivat, sekä että sen saisi sisustaa ja

¹⁾ Valt. pöytäk. 21 p. toukok. 5 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 34 v:lta 1929.

sen eri kerrokset ottaa käytäntöön. Valtioneuvoston anottua maistraatin välityksellä kaupunginvaltuuston lausuntoa asiasta ja tämän vuorostaan hankittua rahatoimikamarin lausunnon¹⁾, jossa yhtiön anomusta puollettiin, valtuusto päätti²⁾ omasta puolestaan ehdottaa anomuksen hylkäämistä. Valtioneuvosto myöntyi kuitenkin yhtiön erivapautusanomukseen ehdoin:

1) että torniosan molemmat porraskäytävät eristettiin kustakin kerroksesta taatusti itsesulkeutuviin, savua läpäisemättömiin, ulospäin avautuviin palo-oviin;

2) että tornikerroksia sisustettaessa ja sisustusta muutettaessa sekä myöskin huoneita käytettäessä tarkoin noudatettiin kaupungin palopäällikön tai erimielisyyksien sattuessa kaupungin maistraatin määräämiä palovarokeinoja;

3) että hotellirakennuksen kattopengermille rakennettiin kaiteet; sekä

4) että ylimmälle kattopengermälle avautuva tornin kummankin porraskäytävän ikkuna järjestettiin ulospäin avautuvaksi oveksi.

Koska anottu erivapautus siten oli myönnetty, kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin ehdotuksesta päätti³⁾ vahvistaa korvauksen, mikä yhtiön tuli maksaa kaupunginkassaan tornin rakentamisoikeudesta, 400,000 markaksi.

Myöhemmin yhtiö väitti, että se oli tehnyt korvausittomuksen toisenlaisin edellytyksin kuin asian myöhemmän vaiheen aikaiset olivat, jonka takia yhtiö suostui maksamaan kaupungille korvauksena vain 210,000 markkaa, miksi määräksi yhtiö alkuaan oli arvioinut erivapautusoikeuden. Tämä esitys ei antanut kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta⁴⁾.

Hämäläisten talo osakeyhtiö, joka aikoi rakennuttaa IV kaupunginosan korttelissa n:o 162 olevalle Kampinkadun tontille n:o 7 7-kerroksisen kivi-talon, johon sijoitettaisiin m. m. hämäläisen osakunnan oma koti, oli kahden ylimmän kerroksen suhteen anonut, että sille korvauksetta myönnettäisiin erivapautus rakennuskorkeutta koskevista rakennusjärjestyksen määräyksistä. Kaupungin yleisten töiden hallitus puolsi tällaisen erivapautuksen myöntämistä 256,000 markan korvauksesta. Rahatoimikamari taas katsoi, että korvausta oli maksettava 480,000 markkaa, mutta ehdotti anomuksen hylkäämistä, koska yhtiö ei ollut ilmoittanut suostuvansa maksamaan kaupungille mitään korvausta. Sitten kun yhtiö kuitenkin ennen asian esittelemistä kaupunginvaltuustolle oli sitoutunut maksamaan kaupunginkassaan 375,000 markkaa eli 7,500 markkaa mainittujen kahden kerroksen kultakin huoneelta, valtuusto puolestaan päätti⁵⁾ puoltaa kyseistä anomusta.

Palotoimikunnan, kaupungin yleisten töiden hallituksen, rakennustarkastuskonttorin, julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan ja rahatoimikamarin annettua lausunnot Kiinteistöosakeyhtiö Kukkulan anomuksesta, joka koski tornirakennuksen sisustamista I kaupunginosan korttelissa n:o 15 olevalle Meritullinkadun tontille n:o 7 (osoite n:o 13) tätä tarkoitusta varten laadittujen piirustusten mukaisesti, ja yhtiön sitouduttua suorittamaan kaupunginkassaan anotun oikeuden korvausta 45,000 markkaa eli 15,000 markkaa huonetta kohden, kaupunginvaltuusto puolsi⁶⁾ mainittua anomusta ehdoin, että yhtiö huoneita sisustaessaan tarkoin noudatti palopäällikön ohjeita.

Aktiebolaget Börs niminen osakeyhtiö anoi saada lisämaksua suorittamatta korottaa II kaupunginosan korttelissa n:o 33 olevalle omistamalleen Fabianinkadun tontille n:o 6 (osoite n:o 14) rakennetun pörssitalon kadunpuoleisen kylkirakennuksen + 26.5 m:iin 0-tason yli, jolloin rakennettaisiin lisää tavallisin ikkunoin varustettu kerros sekä n. s. attika-kerros, jonka kadunpuoleisiin huoneisiin tulisi kattovalaistus ja pihanpuoleisiin huoneisiin

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 3 v:ltä 1929. — ²⁾ Valt. pöytäk. 2 p. huhtik. 3 §. — ³⁾ S:n 11 p. kesäk. 10 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. lokak. 32 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. kesäk. 32 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. marrask. 10 §.

sivuvalaistus eli siis tavalliset ikkunat. Rakennustarkastuskonttori, julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta, kaupungin yleisten töiden hallitus ja rahatoimikamari puolsivat anomusta ehdoin, että yhtiö mainitun attika-kerroksen rakennus- ja sisustamisoikeudesta suoritti kaupunginkassaan kohtuullisen korvauksen, jonka mainittu hallitus ehdotti 20,000 markaksi huonetta kohden eli kaikkiaan 280,000 markaksi ja kamari 12,000 markaksi huonetta kohden eli yhteensä 168,000 markaksi. Kaupunginvaltuusto lähetti¹⁾ asian valmisteluvaliokunnan tarkemmin valmisteltavaksi eikä sitä kertomusvuonna otettu lopullisesti ratkaistavaksi.

Kaupunginvaltuuston päätettyä²⁾, että kaupunki tekisi Suomen punainen risti nimisen yhdistyksen kanssa sopimuksen sen XIV kaupunginosan korttelissa n:o 479 b sijaitseville Punaisen-Ristin kujan tonteille n:ot 2 ja 4 pääpiiriteittäin tätä varten laadittujen luonnopiirustusten mukaisesti rakennettavan sairaalan erinäisten hoitopaikkain luovuttamisesta kaupungin käytettäväksi, yhdistys lähetti rahatoimikamarille sairaalarakennuksen uudet, muutetut piirustukset anoen niiden kattolistakorkeuksien hyväksymistä. Aikaisemmin jätetyt piirustukset tarkoittivat sairaalan rakentamista 4-, osittain 5-kerroksiseksi; uudet taas käsittivät m. m. 8-kerroksisen, +43.3 m yli 0-tason olevan kylkirakennuksen, mikä korkeus ei ollut kaupungin rakennusjärjestyksen määräysten mukainen. Terveystoimikunta ehdotti esityksen evättäväksi, mutta rakennustarkastuskonttori, palopäällikkö ja kaupungin yleisten töiden hallitus puolsivat sitä; viimeksimainitun mielestä oli kuitenkin siihen katsoen, että uudet piirustukset melkoisesti lisäsivät sairaalan rakennuskuutiota, tontin kauppahintaa korotettava 234,000 markkaa maksuehtojen pysyessä muuttumattomina. Suomen punaisen ristin ilmoitettua hyväksyvänsä kauppahinnan ehdotetun korotuksen mainituin ehdoin rahatoimikamari kannatti hallituksen lausuntoa muilta kohdin, mutta katsoi puolestaan, että asia oli ratkaistava erivapautustietä, jos valtuusto hyväksyi piirustukset. — Asiaa esiteltäessä valtuusto kamarin ehdotuksen mukaisesti päätti³⁾ ehdottaa sisäasiainministeriölle, että Suomen punainen risti poiketen rakennusjärjestyksen määräyksistä saisi uusien piirustusten mukaisesti rakentaa Tope-liuksenkadun tontille n:o 3 c (ent. Punaisen-Ristin kujan tonteille n:ot 2 ja 4) sairaalarakennuksen, jossa olisi 8-kerroksinen torni +43.3 m 0-tason yli olevin kattolistakorkeuksin. — Myöhemmin valtuusto hyväksyi⁴⁾ sairaalan pääpiirustukset ehdoin, että rakennuksen korkeutta koskevaan yhtiön erivapautusanomukseen suostuttiin.

Tontin rakentamisehtojen muuttaminen. Juho ja M. Lallukan taiteilijakodin säätiö anoi kaupunginvaltuustolta Apollon- ja Etel. Hesperiankadun väliselle, v. 1928 säätiölle luovutetulle⁵⁾ tontille rakennettavan taiteilijakotitalon rakentamisehtojen muuttamista sikäli, että talon kerrosten lukumäärä Apollonkadun puolella määrättäisiin enintään neljäksi neljän asemesta ja Etel. Hesperiankadun varrella kuudeksi. Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan ja kaupungin yleisten töiden hallituksen puolelta anomusta kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ rahatoimikamarin ehdotuksesta oikeuttaa kamarin tontin kauppakirjaa laadittaessa antamaan kyseiselle ehdolle seuraavan muodon:

b) että tonttia rakennettaessa oli noudatettava julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan vahvistamia julkisivukaavioita, jolloin kerrosluku Apol-

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. marrask. 18 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. s. 160. — ³⁾ Valt. pöytäk. 10 p. jouluk. 24 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. jouluk. 3 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 19. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 19 p. maalisk. 32 §.

lonkadun puolella määrätään enintään neljäksi ja Etel. Hesperiankadun puolella enintään kuudeksi.

Tonttien rakennusajan pidentäminen. Suomalaiselle lääkäriseuralle Duodecimille myönnettiin¹⁾ anomuksesta ja rahatoimikamarin sitä puollettua sen XIV kaupunginosan korttelissa n:o 464 sijaitsevan Pohj. Hesperiankadun tontin n:o 19 rakennusajan pidennystä kaksi vuotta eli kesäkuun 1 p:ään 1932.

Rahatoimikamari oli anomuksesta myöntänyt määrätyn rakennusajan pidennystä yhden vuoden asunto-osakeyhtiö Franzeninkatu 3:lle, jonka XI kaupunginosan korttelissa n:o 344 Franzeninkadun n:ossa 3 sijaitseva tontti v. 1929 oli huutokaupassa huudettu²⁾ mainitun yhtiön laskuun, mutta joka kamarin entisen asiamiehen M. Wilskmanin laiminlyönnin johdosta vasta vuotta myöhemmin oli saanut tontin kauppakirjan laadituksi ja allekirjoitetuksi. Kamarin anomuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ asiaa koskevan toimenpiteen.

Osuustukkukauppa r. l. nimisen osuuskunnan tekemän anomuksen, että osuuskunnan ostaman, X kaupunginosan korttelissa n:o 288 olevan Hämeen tien tontin n:o 28 rakennusaikaa ilman lisämaksuvelvollisuutta pidennettäisiin v:n 1930 toukokuun 13 p:stä v:n 1931 loppuun, kaupunginvaltuusto epäsi⁴⁾ rahatoimikamarin asiasta antaman lausunnon mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto oli v. 1929 oikeuttanut⁵⁾ Pelastusarmeijan kiinteistöosakeyhtiön ostamaan kaupungilta XIV kaupunginosan korttelissa n:o 470 sijaitsevan Döbelninkadun tontin n:o 1 m. m. ehdoin, että tontti rakennettiin kolmen vuoden kuluessa. Myöhemmin yhtiö anoi, että kauppa saisi jäädä avoimeksi kolmeksi vuodeksi eli v:een 1932 ja että rakennusaika laskettaisiin siitä päivästä, jolloin kauppa lopullisesti päätettiin. Kaupungin yleisten töiden hallituksen tuotua esiin, että, jollei pelastusarmeija halunnut käyttää tonttia tarpeisiinsa, mainitun kaupan tuli kokonaan raueta ja kysymyksen tontin luovuttamisesta armeijalle jäädä uuden esityksen varaan, sekä rahatoimikamarin yhdyttyä hallituksen lausuntoon kaupunginvaltuusto v. 1930 epäsi⁶⁾ yhtiön anomuksen.

Konservatoriorakennuksen piirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto oli v. 1927 luovuttanut⁷⁾ Pohj. Rautatiekadun tontin n:o 9 Helsingin musiikkiopisto osakeyhtiölle suunnitellun konservatoriorakennuksen paikaksi m. m. ehdoin, että rakennuspiirustukset kattolistan ja katonharjan korkeuden suhteen olivat korttelien n:ot 401 ja 402 vahvistettujen julkisivukaavioiden mukaiset ja että ne alistettiin valtuuston harkittaviksi ja hyväksyttäviksi. Helsingin konservatorion säätiön, jolle tontti myöhemmin oli siirretty⁸⁾, lähetettyä tämän johdosta valtuustolle konservatoriorakennuksen piirustukset ja julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan hyväksytyä ne valtuustokin puolestaan rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti päätti⁹⁾ hyväksyä rakennuksen piirustukset.

Kunnallislakien määränemmistöä koskevien määräysten tarkistus. Erään kuntain yhteistoiminnasta tehtyä uutta lakiehdotusta¹⁰⁾ koskevan asian yhteydessä rahatoimikamari esitti, että kaupunginvaltuusto kehoittaisi kaupunkiliiton hallitusta harkitsemaan, olisiko kunnallislakeja muutettava siten,

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 15 §. — ²⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 153. — ³⁾ Valt. pöytäk. 17 p. syysk. 25 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 32 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 18. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 26 p. marrask. 13 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 24. — ⁸⁾ Ks. tätä kert. s. 17. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 18 p. kesäk. 38 §. — ¹⁰⁾ Ks. tätä kert. s. 178.

että sellaiset kaupunginvaltuuston päätökset, jotka vastaisuudessa aiheuttivat menoja, olisi tehtävä määränemmistöin. Kaupunginvaltuusto ei kuitenkaan tällä kertaa ryhtynyt¹⁾ toimenpiteisiin esityksen johdosta.

Kaupungin matkustussäännön muuttaminen. Rahatoimikamari oli erään esitetyn matkalaskun johdosta kehoittanut kaupungin yleisten töiden hallitusta harkitsemaan, missä tapauksissa ja miten paljon korvausta oli suoritettava kaupungin viranhaltijoille, jotka oli määrätty pitempiaikaisiin töihin muille paikkakunnille. Mainitun hallituksen yhdyttyä kaupungininsinöörin asiasta laatimaan ehdotukseen kamari esitti, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi kamarin mainitun ehdotuksen yhteydessä laatiman Helsingin kaupungin matkustussäännön 4 ja 5 §:n muutos- ja lisäysehdotuksen sekä ehdotti vielä, että uudet määräykset, joita ei ollut sovellettava taannehtivasti, astuisivat voimaan tammikuun 1 p:nä 1931. Valtuusto hyväksyi²⁾ joka suhteessa kamarin esityksen.

Uusi osasto raastuvanoikeuteen. Raastuvanoikeuden työn suuresti lisääntyttä yhteinen raastuvanoikeus antoi kaupunginvaltuustolle esityksen ylimääräisen yhdeksännen osaston perustamisesta kyseiseen oikeuteen v:n 1931 alusta. Uusi osasto tulisi käsittelemään osittain raastuvanoikeuden kolmannen ja neljännen osaston käsittelemiä karkeita rikosjuttuja, osittain lievempiä rikosjuttuja, joita sen viides ja kuudes osasto käsittelevät. Siten kolmannen, neljännen, viidennen ja kuudennen osaston siihen asti käsittelemät rikosjutut tulisivat jakautumaan viiden osaston kesken. Uusi osasto olisi järjestettävä siten, että sen puheenjohtajaksi valittaisiin oikeuden jonkin vakinaisen osaston varapuheenjohtaja sekä että palkattaisiin kolme ylimääräistä neuvosmiestä, joista kaksi toimisi uudella osastolla, toinen varapuheenjohtajana ja toinen jäsenenä, ja joista kummankin olisi kerran viikossa pidettävä pöytäkirjaa kolmannen toimiessa viransijaisena sillä vakinaisella osastolla, jonka varapuheenjohtaja olisi uuden osaston puheenjohtajana. Pitämään pöytäkirjaa kolmantena istuntopäivänä olisi otettava rikosasiainnotaari, minkä lisäksi olisi perustettava ylimääräinen kaupunginviskaalintoimi ja kaksi ylimääräistä kaupunginpalvelijaintointa. Uuden osaston istuntohuoneeksi yhteinen raastuvanoikeus oli ajatellut sopivasti voitavan luovuttaa rikostuomioiden toimeenpanijan käyttämät Katariinankadun varrella olevan raatihuoneen siipirakennuksen huoneistot, jotka olivat raastuvanoikeuden ylimääräisen istuntohuoneen välittömässä yhteydessä. Rahatoimikamari, jolla muuten ei ollut mitään muistuttamista yhteisen raastuvanoikeuden päätöstä vastaan, katsoi omasta puolestaan, että toisen huoneiston hankkiminen hetimiten rikostuomioiden toimeenpanokonttorille tuottaisi liian suuria kuluja, minkä vuoksi kamari katsoi uuden osaston väliaikaisesti voivan koontua oikeuden ylimääräisiä istuntoja varten varatussa huoneistossa, ellei v:n 1931 alusta voitu hankkia toista huoneistoa. Kamari pidätti itselleen oikeuden tarvittaessa myöhemmin antaa asiasta erityisen esityksen kaupunginvaltuustolle.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti³⁾ hyväksyä ehdotuksen uuden ylimääräisen osaston perustamisesta raastuvanoikeuteen ja myöntää sen ylläpitoon v. 1931 tarvittavan määrärahan⁴⁾, mutta jättää uuden osaston huoneistokysymyksen ratkaisematta.

Kaupunginkanslian ja kiinteistötoimiston viranhaltijain luokittelu kieli-

¹⁾ Valt. pöytäk. 22 p. tammik. 3 §. — ²⁾ S:n 26 p. marrask. 16 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 33. — ³⁾ Valt. pöytäk. 8 p. lokak. 11 §. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. s. 80.

tailovaatimusten mukaan. Tulevan uuteen hallintojärjestelmään ¹⁾ siirtymisen johdosta kaupunginhallintokomitea mietinnössään V ²⁾ m. m. teki kaupunginvaltuustolle ehdotuksen kaupunginkanslian ja kiinteistötoimiston viranhaltijoilta vaadittavasta kielitaidosta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ joka suhteessa komitean ehdotuksen.

Rahatoimikonttorin kirjanpitäjänviran lakkauttaminen ja kahden uuden konekirjoittajalarenviran perustaminen sinne. Rahatoimikonttorin vuoden alussa siirryttyä koneelliseen kirjanpitoon kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin kehoituksesta päätti ⁴⁾ kesäkuun 1 p:stä lukien lakkauttaa 10 palkkaluokkaan kuuluvan, paraikää avoinna olevan mainitun konttorin kirjanpitäjänviran ja sen sijaan perustaa sen kirjanpito-osastolle samasta päivästä lukien kaksi uutta 5 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluvaa konekirjoittajalarenvirkaa. Uusien viranhaltijain palkkaamiseen saisi käyttää talousarvioon kirjanpitäjänvirkaa varten merkittyjä varoja.

Verotusluettelon julkaiseminen. Sen johdosta että kaupungin verotusluettelon julkaiseminen olisi omiaan huomattavissa määrin lisäämään verotuksen tehoisuutta siten, että tulojen ilmoittamatta jättämisen mahdollisuus tällöin kävisi pienemmäksi, vtt Janatuinen, Tanner, Halme y. m. ehdottivat ⁵⁾ kaupunginvaltuustolle tekemässään esityksessä, että valtuusto vastedes vuosittein antaisi julkaista mainitun luettelon. Kuultuaan verotusvalmistelukunnan mielipidettä asiasta rahatoimikamari antamassaan lausunnossa omasta puolestaan piti suotavana, että verotusluettelo julkaistaisiin kaupungin toimesta joko kokonaan tai ainakin niin suurelta osalta kuin katsottiin olevan kaupungin edun mukaista. Koska kuitenkin huhtikuun 9 p:nä 1919 annetun, tulojen ilmoittamisvelvollisuutta kunnallisverotusta varten koskevan lain 19 §:n 3 kohta voitiin katsoa esteeksi verotusluettelon julkaisemiselle kaupungin toimesta, oli asiaa koskevan päätöksen tekeminen siirrettävä, kunnes tämä laki ei enää estänyt luettelon julkaisemista. Tämän perusteella kamari ehdotti, että valtuusto tekisi valtioneuvostolle esityksen mainitun lainkohdan muuttamisesta siten, ettei se olisi verotusluettelon julkaisemisen esteenä. Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ kamarin esityksen.

Eväty esitys naisten työtupien erinäisten viranhaltijain ottamisesta vakinaiseen palkkasääntöön. Naisten työtupien johtokunta oli anonut, että työtupien viranhaltijat toimeenpanevaa johtajaa lukuunottamatta merkittäisiin vakinaiseen palkkasääntöön siten, että räätälimestari luettaisiin 7, johtajatar sekä kassanhoitajatar-kirjanpitäjä 6, kolme opettajatarta 3 sekä kanslia-apulainen ja myyjätär 1 palkkaluokkaan. Puoltaen tätä anomusta rahatoimikamari esitti, että kyseiset virat merkittäisiin ehdotettuihin palkkaluokkiin ja että johtokunta täyttäisi ne, sekä että nykyiset viranhaltijat, jos heidät valittiin mainittuihin virkoihin, oikeutettaisiin ikäkorotusten saamiseksi lukemaan hyväkseen koko se aika, jonka he yhtäjaksoisesti olivat hoitaneet uusia virkoja vastaavia toimiaan. Kaupunginvaltuusto epäsi ⁷⁾ kuitenkin esityksen kamarin vähemmistön esittämän eroavan mielipiteen mukaisesti.

Ehdotus kotitalouslautakunnan perustamisesta. Odotettavissa olevan uuteen hallintojärjestelmään siirtymisen johdosta kaupunginhallintokomitea mietinnössään VI ⁸⁾ teki kaupunginvaltuustolle ehdotuksen kotitalouslautakunnan asettamisesta v:n 1931 alusta ja puolsi tällöin omasta puolestaan m. m. sosiali-

¹⁾ Ks. tätä kert. s. 140 ja seur. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 32. — ³⁾ Valt. pöytäk. 17 p. jouluk. 4 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 49 ja 50. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 21 p. toukok. 17 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 21 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. toukok. 9 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. marrask. 22 §. — ⁸⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 34.

lautakunnan tätä varten laatimia johtosääntö-, palkkio-, menosääntö- y. m. ehdotuksia. Kaupunginvaltuusto lähetti¹⁾ asian kaupunginhallitukseen kehoittaen sitä laatimaan siitä uuden ehdotuksen.

Majoituslautakunnan toiminnan uudelleenjärjestely ja lautakunnan johtosäännön soveltaminen rauhanaikana. Kaupungin sotilasmajoituskustannuksia koskevien maaherranvirastoon lähetettyjen laskujen johdosta läänin maaherra saatuaan puolustusministeriön teknillisen osaston lausunnon asiasta v. 1929 oli maistraatille osoitetuissa kirjelmissään huomauttanut, että huhtikuun 19 p:nä 1922 vahvistettu kaupungin majoituslautakunnan johtosääntö ja voimassaoleva, v. 1919 annettu majoituslaki olivat keskenään ristiriitaiset. Jälkimmäinen näet ei edellyttänyt ajan mukaan laskettavia palkkioita eikä myöskään lainoppinutta sihteeriä eikä vahtimestaria olevan mainitussa lautakunnassa; lautakunnan puheenjohtajan 3,000 markan suuruinen vuosipalkkio ei myöskään hänen vähäiseen työhönsä katsoen maaherran mielestä ollut kohtuullinen. Sen lisäksi maaherra oli ilmoittanut aikovansa ehdottaa, että puheenjohtajan palkkio määrättäisiin 150 markaksi ja jäsenten 50 markaksi kokoukselta sekä että sihteerin ja vahtimestarin palkkiot kokonaan lakkautettaisiin. Jos kaupunki katsoi omalla kustannuksellaan voivansa ylläpitää majoituslautakuntaa yhtä laajana kuin siihen asti, ei hänellä kuitenkaan ollut mitään sitä vastaan.

Majoituslautakunnan sen jälkeen ehdotettua, että kaupunginvaltuusto riippumatta maaherran vahvistamista palkkioista toistaiseksi pysyttäisi ne entisellään maksaen puheenjohtajalle 3,000, sihteerille 2,500 ja vahtimestarille 3,000 markkaa vuodelta, rahatoimikamari v. 1930 antoi valtuustolle asiaa koskevan esityksen huomauttaen siinä m. m., että, jos maaherran puolustama kanta oli oikea, niin kaupunginviranomaiset olivat käsittäneet kunnallisen majoituselimen tehtävien merkityksen kokonaan väärin. Kun mainittu johtosääntö annettiin, oli tosin ymmärretty, että lautakunnan rauhanaikaiset tehtävät yleensä olisivat suhteellisen vähäiset mutta katsottiin, että tilanteen muodostuessa sellaiseksi, että lautakunnan oli ryhdyttävä suorittamaan niitä tehtäviä, joita varten se oikeastaan oli perustettu, mikä yleensä tapahtui aivan äkkiä, sillä oli edessään laaja ja vaikea työ. Niin ollen oli näytännyt olevan tärkeätä, että lautakunta jo rauhanaikana sai työvoimat, joiden avulla se vaikeuksista saattoi täyttää tehtävänsä. Sellaista työvoimaa ei kuitenkaan voinut saada maaherran ehdottamin palkkioin. Kaupungin majoitusasiat olivatkin jo useita vuosia olleet järjestetyt samoin kuin v. 1929, eivätkä valtion majoitusasiamies eikä maaherra olleet mitään muistuttaneet niiden johdosta. Koska maaherra ja puolustusministeriö kuitenkin olivat selvästi ilmoittaneet kantansa, oli kaupungin tietenkin järjestettävä majoituslautakunnan toiminta uudelle pohjalle ottaen huomioon se tilapäinen luonne, mikä sillä rauhanaikana oli oleva. Tämän johdosta kamari oli kehoittanut majoituslautakuntaa mainittua tarkoitusta silmälläpitäen laatimaan lautakunnan työn uudelleenjärjestelyehdotuksen sekä ehdotuksen sen uudeksi johtosäännöksi. Kamari esitti, että valtuusto anois maaherralta lautakunnan virkailijoiden entisten palkkioiden vahvistamista v:ksi 1929 sekä sen lisäksi ilmoittaisi kaupungin ryhtyneen toimenpiteisiin näiden palkkioiden vähentämiseksi v. 1930 maaherran kohtuullisiksi havaitsemiin määriin.

Asian esittelyssä kaupunginvaltuusto viitaten siihen, että maaherra useina vuosina oli vahvistanut puheena olevat palkkiot niiksi määräksi, jotka kau-

¹⁾ Valt. pöytäk. 10 p. jouluk. 30 §.

punki siihen asti oli suorittanut, päätti¹⁾ maaherralle esittää, että v:n 1929 palkkiot vahvistettaisiin hänen ilmoittamikseen määräksi, nim. puheenjohtajan palkkio 750 markaksi, vastaten viittä kokousta à 150 markkaa, sekä kahden jäsenen palkkiot 250 markaksi kummankin, vastaten 50 markkaa kokoukselta.

Myöhemmin majoituslautakunta, jonka rahatoimikamari oli velvoittanut laatimaan ehdotuksen toimintansa järjestelyn muuttamisesta, ilmoitti rahatoimikamarille osoitetussa kirjelmässään, että tämä v:n 1930 alusta oli järjestetty niin, ettei lautakunta enää käyttänyt erityistä sihteeristä eikä vahtimestaria, vaan että sen puheenjohtaja hoiti edellisen ja kamarin vahtimestarit jälkimmäisen tehtävät. Lautakunta katsoi, että puheenjohtajalle sihteerintehtävien hoidon korvaukseksi oli myönnettävä vähintään 1,250 markan vuosipalkkio. Lautakunnan mielestä ei sen johtosääntöä silti tarvinnut eikä pitänyt tässä yhteydessä muuttaa, koska sitä liikekannallepanon sattussa näytti olevan sovellettava sellaisenaan. Lautakunnan rauhanaikaisista tehtävistä olisi määrättävä ainoastaan, että 5, 9 ja 10 §:ää sekä 7 §:n toista kohtaa ei ollut noudatettava rauhanaikana. Kamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti²⁾ hyväksyen lautakunnan ehdotuksen:

että majoituslautakunnan puheenjohtajan v:n 1930 alusta tuli saada 1,250 -markan vuosipalkkio; sekä

että 5, 9 ja 10 §:ää sekä 7 §:n toista kohtaa ei ollut sovellettava rauhanaikana.

Työnvälitystoimiston merimiesten osaston ohjesääntö. Työnvälitystoimiston johtokunnan laatiman mainitun toimiston merimiesten työnvälitysosaston ohjesääntöehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ muutamien rahatoimikamarin ehdottamien muutoksien ja huhtikuun 10 p:nä sosialiministeriö vahvisti⁴⁾ sen.

Työnvälitystoimiston haaraosaston perustaminen Vallilaan. Työnvälitystoimiston johtokuntaanoi ottaen huomioon vallitsevan suuren työttömyyden saada marraskuun 1 p:nä avata mainitun toimiston haaraosaston Hauhon tien talossa n:o 8 sekä 9,800 markan määrärahan myöntämistä haaraosaston ylläpitämiseksi vuoden loppuun. Osaston kuukausikustannukset oli arvioitu siten, että 3,200 markkaa käytettäisiin yhden ylimääräisen apulaisen palkkaamiseen ja 1,700 markkaa vuokraan, lämpöön, valaistukseen ja siivoamiseen. Ottaen huomioon asian kiireellisyyden rahatoimikamari oikeutti johtokunnan mainittuun aikaan avaamaan ehdotetun haaraosaston jaanoi sen jälkeen, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi tämän toimenpiteen sekä myöntäisi yleisistä käyttövaroistaan anoutun määrärahan haaraosaston ylläpitämiseen vuoden loppuun. Valtuusto hyväksyi⁵⁾ kamarin esityksen.

Kirkonkirjanpidon parantamista koskeva anomus. Yleisen rakennus-, asunto- ja väenlaskennan⁶⁾ toimeenpanemista kaupungissa koskevan asian yhteydessä kaupungin tilastokonttori lausui, että oli suotavaa, että Suomessakin vastedes, kuten Ruotsissa, voitaisiin luopua n. s. todellisista väenlaskennoista ja siirtyä tarkempien kirkonkirjojen nojalla laadittuun väestötilastoon. Tätä varten olisi valtioneuvostolle tehtävä esitys ryhtymisestä sellaisiin toimenpiteisiin, että kirkonkirjat saataisiin paremmin vastaamaan todellisia oloja. Rahatoimikamarin yhdyttyä konttorin mielipiteeseen kaupunginvaltuusto

¹⁾ Valt. pöytäk. 22 p. tammik. 25 §. — ²⁾ S:n 17 p. syysk. 16 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 33. — ³⁾ Valt. pöytäk. 22 p. tammik. 18 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 27 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 23. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 21 p. marrask.-15 §. — ⁶⁾ Ks. tätä kert. s. 99 ja seur.

sen ehdotuksesta päätti¹⁾ esittää valtioneuvostolle, että ryhdyttäisiin tätä tarkoitteisiin toimenpiteisiin, esim. pitämällä kuten Ruotsissa kirjaa poissa-olevista, entistä tehoisemmin valvomalla, että paikkakunnalta toiselle muuttavat henkilöt ottivat asetusten mukaisen muuttokirjan sekä tarvittaessa korottamalla muuttokirjan ottamisen laiminlyömisestä säädettyä rangaistusta.

N. s. laiturihallinnon järjestäminen. Tullisäännön muuttamisesta lokakuun 4 p:nä 1929 annetun asetuksen 13 §:n 4 kohta määräsi m. m., että, jos purkamispaikkakunnalla oli yksityinen tai kunnallinen laitos, joka oli oikeutettu ottamaan haltuunsa tullaamaton tavara sitä purettaessa sekä tallettamaan se, ja päällikkö purki tavarain tällaisen laitoksen haltuun, niin mainittu laitos saattoi ottaa huolekseen aluksen päällikön tehtävät saman pykälän 2 kohdan ja päällikön asiamiehen tehtävät sen 3 kohdan mukaan. Tämän johdosta satamahallitus oli samana vuonna asettanut komitean laatimaan ehdotusta asian vaatimista toimenpiteistä. Mietinnössään, johon liittyi ehdotus tavarain vastaanottoa koskeviksi yleisiksi määräyksiksi ja valmistava luonnos tavarain vastaanottotariffiksi, tämä komitea ehdotti sanotun asetuksen edellyttämän laitoksen perustamista kaupunkiin ja lausui, että Helsingin makasiiniosakeyhtiö, jolla oli tarpeelliset tavarasuojat käytettävinsä, ottaisi hoitaakseen laitoksen tehtävät. Yhdyttyään tähän satamahallitus antoi kaupunginvaltuustolle asiaa koskevan esityksen huomauttaen siinä m. m., että ehdotettu toimenpide käsittäisi n. s. laiturihallinnon järjestämisen saapuvien tavarain vastaanottamista varten, jollainen laitos jo oli suurehkoissa ulkomaissa satamissa. Tämä laitos ottaisi tavarain vastaanottajan puolesta haltuunsa tavarain laivan sivussa, hoitaisi sen ja luovuttaisi sen aikanaan vastaanottajalle. Laitos toimisi siis ilman erityistä valtuutusta kussakin eri tapauksessa tavarain vastaanottajan edustajana valvoen tämän etuja. Tullihallituksenkin ilmoitettua kannattavansa laadittua ehdotusta rahatoimikamari esitti kaupunginvaltuustolle, että Helsingin makasiiniosakeyhtiö oikeutettaisiin ottamaan hoitaakseen tämän laitoksen, sanotun asetuksen edellyttämän n. s. laiturihallinnon, tehtävät, sekä että satamahallitukselle annettaisiin tehtäväksi yksissä neuvoin yhtiön kanssa laatia laitoksen ohjesääntö- ja tavarain vastaanottotariffiehdotukset sekä hankkia niille asianomainen vahvistus.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ rahatoimikamarin ehdotuksen sellaisiin muutoksiin, että ohjesääntö- ja tariffiehdotukset oli lähetettävä valtuustolle.

Ehdotus uudeksi terveydenhoitojärjestykseksi ja terveydenhoitolautakunnan uudeksi ohjesäännöksi. V:n 1927 terveydenhoitosäännön 4 §:n mukaisesti terveydenhoitolautakunta lähetti kaupunginvaltuustolle ehdotukset Helsingin kaupungin uudeksi terveydenhoitojärjestykseksi ja kaupungin terveydenhoitolautakunnan ohjesäännöksi³⁾, mitkä ehdotukset pääasiallisesti olivat kunnallisen kustustoimiston laadittujen mukaiset. Rahatoimikamari esitti sen jälkeen, että mainitut 2 ehdotusta hyväksyttäisiin erinäisiin kamarin asettaman valiokunnan⁴⁾ ehdottamiin muutoksiin. Sitten kun valmisteluvaliokunnan asettama jaosto, johon kuuluivat vtt Harvia ja Tollet, vielä oli tarkastanut ehdotukset valtuusto viimeksimainitun valiokunnan ehdotuksesta hyväksyi⁵⁾ muutamin pienin muutoksiin molemmat mainitun jaoston osittain uudelleenmuodostelemaat ehdotukset. Samalla valtuusto omasta puolestaan päätti kumota kaupungin poliisijärjestyksen 4 §:n 2 ja 3 kohdan, 55, 57 ja 68

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. toukok. 11 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 12 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 20. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. os. II C. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 26 p. marrask. 44 §.

§§ sekä 73 §:n 1 kohdan määräykset heinäkuun 1 p:stä 1931 lukien sekä alistaa hyväksytyt, uuden terveydenhoitojärjestyksen ja terveydenhoitolautakunnan ohjesäännön ehdotukset sekä poliisijärjestyksen muutosehdotuksen läänin maaherran vahvistettaviksi.

Maaherra ei kertomusvuonna vahvistanut edellä mainittuja ehdotuksia.

Kunnallisen hammaspoliklinikan virkojen uudelleenjärjestely. Terveydenhoitolautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että kunnallisen hammaspoliklinikan avoinna oleva toisen assistentin virka lakkautettaisiin v:n 1931 alusta ja että sen tilalle perustettaisiin kaksi 7 palkka- ja 3 kielitaitoluokkaan kuuluvaa assistentinvirkaa, joiden haltijoille vahvistettaisiin kolmen tunnin työpäivä. Terveydenhoitolautakunnan samaan aikaan tekemän anomuksen mainitun poliklinikan kahden sopimuspalkkaisen avustavan assistentin viran muuttamisesta luokitelluiksi viroiksi, valtuusto sitä vastoin rahatoimikamarin ehdotuksesta epäsi.

Hammaspoliklinikan osaston perustaminen Kallion suomenkieliseen kansakouluun. Terveydenhoitolautakunta lausui kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä, että vain n. 20 % kaupungin kansakoululapsista voi saada järjestelmällistä hammashoitoa kunnallisessa hammaspoliklinikassa, koska ainoastaan neljä hammaslääkärinä saattoi yhtäaikaan siellä työskennellä. Parannus voitaisiin aikaansaada perustamalla Kallion suomenkieliseen kansakouluun hammaspoliklinikan osasto, jolla paitsi mainitun suuren koulun oppilaita myöskin Eläintarhan suomenkielisen kansakoulun ja Pasilan ruotsinkielisen kansakoulun oppilaat sekä kahdeksan lähistöllä sijaitsevan lastentarhan lapset voisivat saada hampaansa hoidetuiksi. Järjestelmällistä hammashoitoa voitaisiin näin järjestää vielä n. 3,300 lapselle. Rakennuskonttorin laatiman ja suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan puoltaman suunnitelman mukaisesti lautakunta esitti, että tällainen uusi poliklinikan osasto sijoitettaisiin Kallion kansakouluun kuuluvassa puurakennuksessa sijaitseviin oppilaitten ruokalahuoneisiin ja ruokala muutettaisiin kahteen itse koulurakennuksessa olevaan luokkahuoneeseen. Lautakunta oli myöskin laatinut klinikan perustamis- ja käyttökustannusehdotuksen, jonka mukaan m. m. perustettaisiin kolme hammaslääkärinvirkaa, nimittäin kaksi 7 palkkaluokkaan kuuluvaa, joiden työpäivä käsittäisi 3 tuntia, ja yksi 12 palkkaluokkaan kuuluva osastonhoitajanvirka, jonka työpäivä olisi 6 tuntia, sekä yksi klinikka-apulaisen- ja yksi vahtimestarintoiimi. Rahatoimikamarin yhdyttyä muutamien muutoksiin näihin ehdotuksiin valtuusto kamarin esityksestä päätti ²⁾:

perustaa Kallion suomenkieliseen kansakouluun hammaspoliklinikan osaston syyskuun 1 p:stä lukien;

perustaa mainitulle osastolle samasta ajankohdasta lukien 12 palkka- ja 3 kielitaitoluokkaan kuuluvan osastonjohtajanviran, kaksi 7 palkka- ja 3 kielitaitoluokkaan kuuluvaa assistentinvirkaa sekä yhden klinikka-apulaisen- ja yhden vahtimestarintoiimen, jotka kumpikin kuuluivat 2 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan;

myöntää uusien toimenhaltijoiden palkkaamiseen kuluvana vuonna 45,200 markkaa uusiin virkoihin ja palkankorotuksiin varatuista käyttövaroistaan;

myöntää terveydenhoitomenoihin varatuista käyttövaroistaan 90,167 markkaa klinikan perustamiskustannuksiin ja 10,000 markkaa sen käyttö-kustannuksiin kertomusvuonna;

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. marrask. 24 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 24 §.

merkitä kaupungin v:n 1931 menoarvioon 73,700 markkaa oppilaiden ruokalahuoneiden muuttamiseksi hammasklinikkahuoneiksi ja 63,700 markkaa uusien ruokalahuoneiden kuntoonpanemiseksi koulurakennukseen; sekä sallia, että lähinnä edellisessä ponnassa mainitut määrärahat sai käyttää ennakolta kuluvana vuonna.

Kunnan diakonissain eläkeoikeus. Kunnan sairaanhoitajattarina toimivien diakonissain eläkeoikeutta koskevan diakonissalaitoksen tiedustelun johdosta rahatoimikamari lähetti kaupunginvaltuustolle asiaa koskevan kirjelmän, jossa se mainitsi, että diakonissain ottaminen sairaanhoitajattariksi kaupungin palvelukseen perustui diakonissalaitoksen kanssa v. 1896 tehtyyn sopimukseen ¹⁾, jonka mukaan laitos korvauksesta asetti diakonissoja kaupungin käytettäväksi, mutta diakonissat itse eivät saaneet niitä etuja, joita kaupungin viranhaltijat nauttivat, eivätkä siis myöskään eläkeoikeutta. Vuosien kuluessa oli tämä erikoisasema kuitenkin jossain määrin muuttunut niin, että kaupungin palveluksessa olevat diakonissat myöhemmin olivat saaneet oikeuden nauttia kesälomaa ja ikäkorotuksia määrätyn palvelusajan jälkeen sekä että heidät oli merkitty vakinaisten viranhaltijain palkka-sääntöön. Kehitys oli siten saattanut heidät osallisiksi kaikista viranhalti-joille kuuluvista eduista paitsi eläkeoikeudesta. Näin ollen kamari katsoi oikeuden- ja johdonmukaiseksi, että diakonissat viimeksimainitunkin edun suhteen tehtiin yhdenvertaisiksi kaupungin muiden viranhaltijain kanssa. Se seikka, että he diakonissalaitoksen sääntöjen mukaan olivat velvolliset luovuttamaan eläkkeensä laitokselle, joka heitä ylläpiti, oli katsottava heidän ja laitoksen väliseksi yksityisluontoiseksi sopimukseksi, jonka ei tullut vaikuttaa kaupungin kantaan. — Kamarin tämän sisältöisen esityksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ myöntää kunnan sairaanhoitajattarina työskentele-ville diakonissoille samanlaisen oikeuden kunnan eläkkeen saamiseen kuin muilla kaupungin palveluksessa olevilla viranhaltijoilla oli.

Kaupungin ja Suomen punaisen ristin välinen sopimus yhdistyksen sairaalan hoitopaikkojen luovuttamisesta kaupungin käytettäväksi. Kaupungin sairaalain hallituksen aloitteesta sen ja Suomen punainen risti nimisen yhdistyksen edustajat olivat neuvotelleet Helsingin kaupungin ja mainitun yhdistyksen välisestä yhteistyöstä uuden sairaalan aikaansaamiseksi kaupunkiin. Neuvottelujen johdettua kaupungin ja yhdistyksen väliseen sopimusehdotukseen 100 kirurgisen hoitopaikan luovuttamisesta kaupungin käytettäväksi sairaalasta ³⁾, jonka yhdistys aikoi rakennuttaa XIV kaupunginosan korttelissa n:o 479 b oleville Punaisen-Ristin kujan tonteille n:ot 2 ja 4, hallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että ehdotus hyväksyttäisiin periaatteellisesti ja rahatoimikamari valtuutettaisiin tekemään lopullinen sopimus Suomen punaisen ristin kanssa. Kamari, johon asia oli lähetetty, katsoi kuitenkin tarpeelliseksi tehdä ehdotukseen erinäisiä muutoksia ja selvennyksiä ja lähetti asian sairaalain hallitukseen, joka sen jälkeen hankki asiasta Suomen punaisen ristin keskushallituksen lausunnon sekä antoi siitä oman lausuntonsa, pääasiallisesti yhtyen eräaseen mainitun keskushallituksen laatimaan, eräiltä kohdin muutettuun kaupungin ja yhdistyksen välisen sopimuksen ehdotukseen. Kaupunginvaltuustolle sen jälkeen antamassaan esityksessä ⁴⁾ kamari ehdotti, että Suomen punaisen ristin kanssa sovittaisiin sen suunnitteleman sairaalan 100 kirurgisen hoitopaikan ja tapaturma-aseman luovuttamisesta kaupungin

¹⁾ Ks. v:n 1896 kert. s. 66. — ²⁾ Valt. pöytäk. 16 p. huhtik. 9 §. — ³⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 22 ja tätä kert. s. 19. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 5.

käytettäväksi, sekä että kamari valtuutettaisiin kaupungin puolesta allekirjoittamaan laatimansa uusi sopimusehdotus ja sitä kehoitettaisiin aikanaan laatimaan tästä sopimuksesta johtuvien kaupungin sitoumusten rahoittamiseksi ehdotus.

Asiaa esiteltäessä rahatoimikamarin esitys hyväksyttiin ¹⁾ muutamin muutoksin ja lisäyksin sen ehdotukseen Suomen punaisen ristin kanssa tehtäväksi sopimukseksi. Näin hyväksytyn sopimuksen mukaan Suomen punainen risti m. m. sitoutui:

rakentamaan ja sisustamaan mainituille tonteille pääasiallisesti tätä varten laadittujen luonnospiirustusten mukaisesti kirurgisen sairaalan, joka käsittäisi neljä yleistä osastoa, kullakin n. 25 sijaa, yhden yksityishuoneita käsittävän osaston, leikkausosaston, poliklinikan, röntgen- ja ortopedisen osaston sekä kirurgiseen sairaalaan kuuluvat sairaanhoito-, talous- ja asuinhuoneistot;

käyttämään sairaalan rakentamiseen ja sisustamiseen omia sairaalataroituksiin varattuja käyttövarojaan, joita oli yhteensä 5,000,000 markkaa; saattamaan sairaalan käyttökuntoon mikäli mahdollista jo 1 ½ vuoden kuluttua sopimuksen allekirjoittamisesta ja kaikkien rakennustöiden aloittamiseen tarvittavien asiakirjain saamisesta;

luovuttamaan kaupungin käytettäväksi sairaalasta neljä yhteensä 100 paikkaa käsittävää osastoa ja tarpeen vaatiessa enintään 15 ylimääräistä paikkaa samoilta osastoilta sekä huolehtimaan siitä, että näillä hoitopaikoilla olevat potilaat saivat täydellisen hoidon;

ottamaan kaupungille varatuille osastoille potilaita vain sellaisin ehdoin ja siinä järjestyksessä kuin lokakuun 28 p:nä 1925 annetut Helsingin kaupungin sairaalain säännöt ja niihin myöhemmin tehdyt muutokset määräsivät;

huolehtimaan vuorokauden umpeensa lääkäripäivystyksestä ja ensiaputapauksista, sellaisistakin, jolloin potilasta ei tarvinnut ottaa sairaalaan;

noudattamaan kaupungin käytettävänä olevilla osastoilla potilaita sairaalaan otettaessa ja sairaalasta poistettaessa sekä sairaalamaksuja kannettaessa ja tilitettäessä edellä mainittuja sääntöjä sekä kaupungin sairaalain hallituksen vastedes antamia lisämääräyksiä, jolloin sairaalamaksut, jotka kokonaan tulivat kaupungin hyväksi, olivat samansuuruiset kuin vastaavanlaisessa kaupungin kirurgisessa sairaalassa eikä muita sairaanhoitomaksuja saanut kantaa;

asettamaan sairaalan hallintoa varten johtokunnan, johon kaupungin hallitus sai valita yhden jäsenen;

alistamaan kaupungin käytettävänä olevat osastot kaupungin sairaalain hallituksen valvontaan;

myöntämään kaupungille lainan vakuudeksi kiinnityksen kahteen edellä mainittuun tonttiin lähinnä niiden kauppahinnan maksamisen vakuudeksi annetun kiinnityksen jälkeen; sekä

asettamaan sairaalan rakentamista valvomaan rakennushallituksen, johon kaupunki sai valita kaksi jäsentä.

Edellä mainittujen kolmen yleisen osaston suhteen olisi voimassa kahden vuoden irtisanomisaika, erikseen kunkin osaston suhteen, kuitenkin siten, että yksi niistä luovutettaisiin Suomen punaiselle ristille alla mainituin ehdoin ai-

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. toukok. 17 §. Lopullinen sopimus tehtiin vasta v. 1931; ks. v:n 1931 Kunnall. asetuskok. s. 125.

kaisintaan seitsemän, toinen aikaisintaan yksitoista ja kolmas aikaisintaan viisitoista vuotta sen jälkeen kun sairaala oli aloittanut toimintansa. Neljännen osaston tuli olla kaupungin käytettävänä vähintään 25 vuotta viiden vuoden irtisanomisajoin, jollei ennen sopimusajan loppumista toisin sovittu.

Kaupunki puolestaan sitoutui sopimuksen mukaan m. m.:

myöntämään Suomen punaiselle ristille 15,000,000 markan korottoman lainan, josta, kaupungille varattujen vakinaisten paikkojen lukumäärän vähennyttä 75:een, 50:een tai 25:een, oli suoritettava kaupungille sairassijain vähentynyttä lukumäärää vastaava osa, jollei lainaa aikaisemmin ollut vastavasti lyhennetty; muussa tapauksessa oli lainan tästä osasta maksettava sama tehoisa korko, jonka kaupunki itse maksoi tähän tarkoitukseen käyttämistään lainavaroista;

jos Suomen punainen risti oli lyhentänyt kyseistä lainaa niin paljon, että jäljellä oleva osa oli suhteellisesti pienempi kuin sitä vastaavat kaupungin käytettävänä olevat vakinaiset paikat, maksamaan yhdistykselle tästä jäänöksestä edellä mainitun tehoisan koron;

rakennus- ja sisustustöiden sitä vaatiessa asettamaan yhdistyksen käytettäväksi lainan varoja, jolloin kummankin asianosaisen suhteellisesti oli otettava osaa maksettaviksi lankeaviin eriin;

maksamaan kaupungin hallussa olevista vakinaisista sairauspaikoista johtuvien vuotuisten menojen peittämiseksi kultakin paikalta ja hoitopäivältä vuosineljänneksittäin etukäteen korvauksen, joka oli 10 markkaa suurempi kuin se määrä, johon hoitopäivän kustannukset edellisenä vuonna olivat nousseet Marian sairaalassa tai jossain siihen verrattavassa sairaalassa laskettuina paraikaa voimassaolevien perusteiden mukaan;

maksamaan ylimääräisistä paikoista vuosineljänneksittäin saman korvauksen todellista hoitopäivää kohden kuin vakinaisista paikoista sen jälkeen kun niistä oli esitetty selvitys;

osallistumaan rakennuksen korjauskustannuksiin 3 markalla kultakin kaupungin hallussa olevalta vakinaiselta paikalta päivää kohden sekä antamaan rakennuksen kuoletuskustannuksiin seitsemänä ensimmäisenä vuotena avustusta 2 % rakennuksen arvon $\frac{3}{4}$:sta laskettuna todellisten rakennuskustannusten mukaan sekä myöhemmin kaupungin hallussa olevia osastoja vastaavasta osasta, jolloin kunkin vuoden avustukset oli maksettava seuraavan vuoden tammikuun aikana; sekä

oikeuttamaan kaupungin hallussa olevien osastojen hoitajattaret lukemaan hyväkseen sairaalassa palvelemana aika, jos he myöhemmin siirtyivät kaupungin palvelukseen.

Kysymystä sairaalan piirustusten hyväksymisestä käsitellään toisessa kohdassa tätä kertomusta ¹⁾.

Lääketieteellisen opetuksen järjestäminen tuberkuloosisairaalaan. Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta oli esittänyt, että annettaessa tuberkuloosiopin opetusta lääketieteen kandidaateille saisi käyttää hyväksi tuberkuloosisairaalan potilasaineistoa siten, että asianomaiset yliopiston opettajat lukukausien aikana luennoisivat kerran viikossa sairaalan n. s. luentosalissa, minkä jälkeen kandidaatit vuorotellen esittelisivät potilaitaan. Tähän kuluisi kunakin luentopäivänä yhteensä n. 3 tuntia. Kaupungin sairaalain hallituksen puollettua esitystä sekä ehdotettua, että kaupunki vuosittain saisi 10,000 markan korvauksen sairaalalle opetuksen järjestämisestä koituvista kustan-

¹⁾ Ks. tätä kert. s. 150.

nuksista, esim. kaluston, kojeiden, lääkärintakkien, pyyheliinoiden, siivoamisen y. m. aiheuttamista, ja rahatoimikamarin yhdyttyä hallituksen ehdotukseen kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ tiedekunnan esityksen toistaiseksi, kunnes asiasta toisin päätettäisiin; kaupungille tulevan korvauksen tuli vastata kaupungin todellisia menoja ja toistaiseksi olla 10,000 markkaa vuodelta.

Kunnalliskodin hoitohenkilökunnan työaika. Viitaten kaupunginvaltuuston v. 1929 tekemään päätökseen ²⁾ kahdeksan tunnin työpäivän käytäntöönottamisesta sairaaloissa köyhäinlaitokuntaa anoi, että mainittua päätöstä sovellettaisiin myöskin kunnalliskodin henkilökuntaan, joka palkan ja virkatehtävien suhteen yleensä oli samassa asemassa kuin sairaalain henkilökunta. Työpäivän lyheneminen tekisi välttämättömäksi ottaa seitsemän alihoitajatarta lisää, mikä aiheuttaisi 126,000 markan vuotuisen lisäkustannuksen, jota paitsi kahden viikon ylimääräisestä lomasta olisi kustannuksia 25,155 markkaa vuodessa. Kyseisen uudistuksen toimeenpanemisesta aiheutuisi niin ollen lautakunnan laskelmien mukaan lisäkustannuksia 151,155 markkaa vuodessa. Rahatoimikamari, joka muuten puolsi lautakunnan esitystä, mutta laski vuotuiset lisäkulut 160,500 markaksi, esitti sen jälkeen kaupunginvaltuustolle:

1) että kunnalliskodin hoitohenkilökunnan työaika rajoitettaisiin 54 tehoisaan viikkotuntiin ja yötyössä olevien hoitajattarien työaika 216 tuntiin kunakin neljän viikon ajanjaksona;

2) että hoitohenkilökunnalle vuosittain myönnettäisiin kahden viikon ylimääräinen loma, etupäässä talvikuukausina;

3) että hoitohenkilökunnalta ei kannettaisi korvausta heidän virkalamon aikana saamistaan luontoiseduista, jos he kyseiseksi ajaksi luovuttivat asuntonsa kunnalliskodin käytettäväksi;

4) että mainittuihin toimenpiteisiin ryhdyttäisiin v:n 1930 huhtikuun 1 p:stä lukien;

5) että kunnalliskotiin mainitusta päivästä lukien perustettaisiin seitsemän 3 palkkaluokkaan kuuluvaa alihoitajattarentointa; sekä

6) että kyseiseen tarkoitukseen kuluvaksi vuodeksi myönnettäisiin 129,000 markan määräraha köyhäinhoitomenoihin varatuista valtuuston käyttövaroista.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ rahatoimikamarin esityksen sellaisin muutoksin, että ehdotetusta määrärahasta osoitettaisiin 94,500 markkaa uusien virkojen palkkojen ja palkankorotusten talousarvio-tililtä sekä 34,500 markkaa köyhäinhoitomenoihin varatuista valtuuston käyttövaroista.

Reijolan uuden lastenkodin ylläpitäminen ja uusien toimien perustaminen sinne. Lastensuojelulautakunta ilmoitti, että sen käytettäväksi annetun Reijolan vanhan sairaalarakennuksen korjaustyöt olivat edistyneet niin pitkälle, että aiottu uusi lastenkoti voi aloittaa siellä toimintansa helmikuun 1 p:nä, jolloin Kullatorpan lastenkodin lapset siirrettäisiin sinne. Viimeksi mainitusta lastenkodista siirtyisi lasten mukana Reijolaan kaksi hoitajatarta, mutta koska Reijolan uudessa lastenkodissa tarvittiin neljä hoitajatarta, oli sinne paitsi johtajattarenvirkaa perustettava kaksi uutta hoitajattarentointa, jota paitsi kodin palvelukseen oli otettava ompelijatar, siivoajatar, keittäjätär ja talonmies. Uudet johtajattaren-, hoitajattaren- ja talonmiehen toimet

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. toukok. 31 §. — ²⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 129. — ³⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 14 §.

oli merkittävä vakinaiseen palkkasääntöön, muut taas tehtävä sopimuspalkkaisiksi. Lautakunta oli arvioinut kustannukset uusista toimista ja uuden lastenkodin muusta ylläpidosta helmikuun 1 p:stä vuoden loppuun 260,000 markaksi, josta 108,600 markkaa palkkoihin, 50,000 markkaa vaatteiden ja kaluston hankkimiseen, samoin 50,000 markkaa ruokaan sekä 51,400 markkaa muihin menoihin. — Rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ mainitusta päivästä lukien perustaa Reijolan lastenkotiin 5 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluvan johtajattarenviran, kaksi 2 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluvaa hoitajattarentointa sekä ompelijan-, keittäjättären-, siivoojattaren ja talonmiehentoimet, joista neljä viimeksimainittua olisi sopimuspalkkaista, sekä myöntää mainittujen viranhaltijain palkkaamiseen ja lastenkodin muihin ylläpitokustannuksiin kertomusvuonna 260,000 markan määrärahan lastensuojelutoimintaan varatuista käyttövaroistaan.

Sofianlehdon uuden lastenkodin ylläpitäminen ja uusien toimien perustaminen sinne. Sen johdosta että Sofianlehdon ²⁾ uusi lastenkoti aiottiin avata heinäkuun 1 p:nä, lastensuojelulautakunta anoi, että lastenkodin käyttöä varten mainitusta päivästä vuoden loppuun myönnettäisiin 222,000 markan määräraha niiden varojen lisäksi, jotka Oulunkylän lastenkodin lakkauttamisen johdosta säästyisivät. Mainittuun määrään sisältyivät erinäisten tarvittavien uusien viranhaltijain palkat, nimittäin 6 palkkaluokkaan kuuluvan emännöitsijän, neljän 4 palkkaluokkaan kuuluvan osastonhoitajattaren sekä lämmittäjä-talonmiehen, palvelijattaren ja neljän imettäjän, jotka kaikki olivat luokittelemattomia, sekä palkankorotukset mainitun lastenkodin johtajattarelle ja lautakunnan pientenlastenkotien toimintaa valvovalle lääkärille, joista edellinen olisi siirrettävä 7 ja jälkimmäinen 12 palkkaluokkaan; sitä vastoin lautakunta katsoi, että 3 palkkaluokkaan kuuluvan vanhemman lastenhoitajattaren toimen voisi korvata 2 palkkaluokkaan kuuluvalla tavallisella lastenhoitajattarentoimella. Lisäksi lautakunta anoi, että uuteen lastenkotiin saisi lastenhoitajattarien avuksi ottaa kymmenen harjoittelijaa, jotka saisivat vain vapaan asunnon ja ylläpidon. — Asiasta antamassaan lausunnossa rahatoimikamari puolsi lautakunnan esitystä muuten paitsi johtajattaren-, emännöitsijän- ja lääkärinvirkojen luokittelun suhteen. Niinpä sen mielestä johtajat oli merkittävät 6 ja emännöitsijä 5 palkkaluokkaan; kyseisen lääkärin palkkaus taas oli järjestettävä kaupungin viranhaltijain yleisen palkkajärjestelyn yhteydessä. Koska lautakunta ei ollenkaan laskelmissaan ollut ottanut huomioon vedenkulutuskustannuksia, ei kuitenkaan ollut syytä pyydetyn määrärahan kokonaismäärän vähentämiseen. — Kamarin ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ³⁾:

että Oulunkylän lastenkodista siirretty Sofianlehdon uuden lastenkodin johtajattarenvirka heinäkuun 1 p:stä korotettaisiin 6 palkkaluokkaan ja samoin Oulunkylän lastenkodista siirretty vanhemman lastenhoitajattaren toimi samasta päivästä lukien muutettaisiin 2 palkkaluokkaan kuuluvaksi lastenhoitajattarentoimeksi;

että uuteen lastenkotiin samoin heinäkuun 1 p:stä otettaisiin 5 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluva emännöitsijä, neljä 4 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluvaa osastonhoitajataria sekä lämmittäjä-talonmies, palvelijatar ja neljä imettäjää, kaikki sopimuspalkoin;

¹⁾ Valt. pöytäk. 22 p. tammik. 24 §. — ²⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 33 ja v:n 1928 kert. s. 32. — ³⁾ Valt. pöytäk. 7 p. toukok. 30 §.

että lastenkotiin otettaisiin enintään kymmenen hoitajatarharjoittelijaa, joiden palkkana olisi ainoastaan vapaa ylläpito; sekä

myöntää Oulunkylän lastenkodin ylläpitoon tarkoitettujen talousarvio-määrärahan heinäkuun 1 p:n jälkeen käytettävissä olevan säästön lisäksi lastensuojelutoimintaan varatuista valtuuston käyttövaroista 222,000 markan määrärahan Sofianlehdon lastenkodin ylläpitokustannuksiin vuoden loppuun.

Auskultoiminen kaupungin kansakouluissa. Väliaikaisen ylioppilasseminaarin johtajan H. A. Salmenkallion esityksestä sekä suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ja rahatoimikamarin puoltolauseen nojalla kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ mainitun seminaarin oppilaille oikeuden auskultoida ja antaa harjoitustunteja jossakin kaupungin suomenkielisessä kansakoulussa johtokunnan määräyksen mukaan ehdoin, että kaupunki kuten ennenkin sai korvauksen siivouksen, valaistuksen y. m. sille aiheuttamista suoranaisista kuluista.

Ruotsinkielisten kansakoulujen jatko-opetussuunnitelma. Viitaten voimassaolevan oppivelvollisuuslain 19 §:ään ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta esitti kaupunginvaltuustolle, että oppivelvollisuus mainittujen koulujen jatko-opetuksen suhteen toteutettaisiin lukuvuoden 1930—1931 alusta ja johtokunta oikeutettaisiin riittävän oppilasmäärän vapaaehtoisesti ilmoittautuessa edelleen ylläpitämään täydellistä sekä poikien että tyttöjen päiväluokkaa jatko-opetuksen toisena vuonna (VIII luokkaa) samoin kuin yhdistettyjä VII—VIII luokkia, joilla opetus pääasiallisesti oli yhteinen, mutta käsitti 8 erikosisoppituntia kummallakin osastolla johtokunnan vahvistaman tuntijakosuunnitelman mukaisesti. Rahatoimikamarin puolettua johtokunnan esitystä valtuusto hyväksyi ²⁾ sen.

Kunnallisen ammatinneuvonnan järjestäminen nuorisolle. Sen jälkeen kun v. 1926 vireillepantua kysymystä kunnallisen ammatinneuvonnan järjestämisestä nuorisolle oli valmisteltu m. m. rahatoimikamarin asettamassa komiteassa ³⁾, joka antoi mietintönsä v. 1928, kamari antoi v. 1929 kaupunginvaltuustolle asiasta esityksen ⁴⁾, jossa se m. m. ehdotti, että tällainen neuvonta järjestettäisiin ja työnvälitystoimistoon sitä varten otettaisiin toimiston johtokunnan alaisen apujohtokunnan valvonnan alainen ja yhdessä toimiston nuorison välitysosastojen kanssa toimiva ammatinneuvoja, jota paitsi valtioneuvostolle tehtäisiin esitys, että valtio korvaisi 50 % ammatinneuvontatoiminnan kaupungille aiheuttamista kustannuksista. Valmisteluvaliokunta palautti esityksen kamariin, jonka tuli laatia asiaa koskeva uusi esitys ottaen huomioon, että ammattioppilaslautakunta valvoisi ammatinneuvontaa. — Tämän johdosta viimeksimainittu lautakunta v. 1930 laati tällä pohjalla uuden neuvontatoiminnan järjestämisehdotuksen. Tämän ehdotuksen mukaan kyseistä toimintaa hoitaisi ammatinneuvontatoimisto, joka olisi ammattioppilaslautakunnan alaisen jaoston valvoma ja jolle lautakunta oli laatinut johtosääntöehdotuksen. Jaoston puheenjohtajana toimisi ammattioppilaslautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja sen jäsenenä olisi kaksi mainitun lautakunnan jäsentä, toinen työnantajien ja toinen työntekijäin edustajana. Toiminnan järjestelykysymyksiä käsiteltäessä oli jaostoon kutsuttava yksi suomenkielisten ja yksi ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan edustaja sekä työnvälitystoimiston johtokunnan edustaja. Uuteen toimistoon oli palkattava 12 palkka- ja 4 kielitaitoluokkaan kuuluva johtaja ja tälle myönnettävä matka-apuraha, jotta hän

¹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 50 §. — ²⁾ S:n 11 p. kesäk. 22 §. — ³⁾ Ks v:n 1927 kert. s. 259. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 9 v:lta 1929.

voisi tarkemmin tutustua ammatinneuvontatoimintaan esim. Kööpenhaminassa. — Rahatoimikamari antoi sen jälkeen kaupunginvaltuustolle asiasta uuden, pääkohdittain ammattioppilaslautakunnan ehdotuksen mukaisen esityksen¹⁾ anoen siinä m. m. myöskin tarvittavien määrärahojen myöntämistä aiotulle toimistolle, jonka toiminta oli suunniteltu alkavaksi heinäkuun 1 p:nä; niinkään kamari uudisti aikaisemman ehdotuksensa, että käännettäisiin valtioneuvoston puoleen valtionavun saamiseksi.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti²⁾ palauttaa sen rahatoimikamariin antaen tälle tehtäväksi lausuntojen hankkimisen kansakoulujen johtokunnilta.

Nuorison ammatinvalintaa koskevan käsikirjan julkaiseminen. Svenska upplysningsbyrån i Helsingfors r. f. nimisen toimiston tekemän esityksen, että ammatinneuvonnan järjestämisen yhteydessä julkaistaisiin nuorison ammatinvalintaa koskeva kuvitettu käsikirja, joka oli ajateltu ilmaiseksi jaettavaksi kansakoulujen ylimpien luokkien oppilaille, kaupunginvaltuusto ammattioppilaslautakunnan ja rahatoimikamarin ehdotusten mukaisesti epäsi³⁾.

Lastentarhain kunnallistaminen. Kaupunginvaltuuston v. 1928 periaatteellisesti päätettyä⁴⁾, että kaupunki ottaisi haltuunsa ne Helsingissä toimivat lastentarhat, joiden omistajat halusivat ne luovuttaa, ja annettua rahatoimikamarille tehtäväksi ryhtyä tämän päätöksen aiheuttamiin toimenpiteisiin kamari oli asettanut⁵⁾ komitean valmistelemaan asiaa edelleen. Lastentarhain johtajattarien kanssa käytyjen neuvottelujen päätyttyä komitea v. 1930 antoi kamarille mietintönsä⁶⁾, jota seurasivat ehdotukset osin kaupungin lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten sekä Ebeneserkodin lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten johtosäännöiksi, osin sopimukseksi kaupungissa toimivien lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten luovuttamisesta kaupungille sekä Ebeneserkodin johtokunnan ja kaupungin väliseksi sopimukseksi kaupungin avustuksesta kodin ylläpitämille lastentarhoille, päiväkodille ja lastenseimelle. Kamarin joka suhteessa yhdyttyä⁷⁾ komitean mietintöön valtuusto pääpiirteittäin hyväksyi⁸⁾ komitean johtosääntö-⁹⁾ ja sopimusehdotukset¹⁰⁾, jotka tulisivat voimaan tammikuun 1 p:nä 1931. Lisäksi valtuusto komitean ehdotuksen mukaisesti päätti, että Yksityiskoulujen eläkekassan kanssa tehty sopimus Ebeneserkodin lastentarhain johtajattarien ja opettajattarien eläkkeestä irtisanottaisiin mainitusta päivästä lukien sekä että lastentarhoja varten samasta ajasta lukien perustettaisiin 7 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluva kanslianhoitajan-, 12 palkka- ja 2 kielitaitoluokkaan kuuluva lastentarhain lääkärin- sekä sopimuspalkkainen psykiaterintoiimi. Hyväksytyt johtosäännöt alistettiin sosialiministeriön tarkastettaviksi ja vahvistettiin joulukuun 2 ja 29 p:nä.

Kokopäivöosastojen perustaminen lastentarhoihin. Lastentarhain johtokunnan esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto oikeutti¹¹⁾ johtokunnan perustamaan väliaikaiset n. s. kokopäivöosastot Keuruuntien 14:ssä olevaan Vallilan lastentarhaan, Tehtaankadun 13:ssa toimivaan Barnabo nimiseen lastentarhaan ja Toukolan Viertotien talossa n:o 13 toimivaan Majgård nimiseen lastentarhaan, sekä myönsi näiden osastojen perustamiseen ja ylläpitämiseen syyskuun 1 p:stä vuoden loppuun 41,720

1) Valt. pain. asiakirj. n:o 10. — 2) Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 4 §. — 3) S:n 17 p. syysk. 42 §. — 4) Ks. v:n 1928 kert. s. 129. — 5) S:n s. 275. — 6) Valt. pain. asiakirj. n:o 11, liite 1. — 7) S:n n:o 11. — 8) Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 5 §. — 9) Ks. Kunnall. asetuskok. s. 54 ja 63. — 10) S:n s. 62 ja 69. — 11) Valt. pöytäk. 21 p. toukok. 16 §.

markan määrärahan opetus- ja sivistyslaitosten menoihin varatuista käyttövaroistaan.

Kotivara nimisen koululasten päiväkodin laajentamista koskevan esityksen epäminen. Joukko Hermannissa asuvia henkilöitä anoi kaupunginvaltuustolta, että Kumpulankadun talossa n:o 4 toimivaa Kotivara nimistä koululasten päiväkotia laajennettaisiin perustamalla sen yhteyteen lastentarha. Lastentarhain johtokunnan ja rahatoimikamarin ehdotettua anomuksen hylkäämistä, m. m. koska lähellä päiväkotia, Sammatintien talossa n:o 6, jo oli lastentarha, valtuusto päätti¹⁾ evätä anomuksen.

Kaupungin metsien hoito. Annettuaan Uudenmaan läänin maanviljelysseuran metsätoimiston v. 1928 toimittaa kaupungin metsien luvun ja arvioinnin sekä laatia niiden seikkaperäisen hoitosuunnitelman maatalouslautakunta samana vuonna oli tehnyt rahatoimikamarille kyseisten metsien hoitoa koskevan esityksen. Lautakunnan vielä v. 1929 kamarin anomuksesta laadittua vaihtoehtoja ja kustannuslaskelmia metsänhoidon järjestämisestä eri valvontajärjestelmien mukaisesti sekä professori O. Heikinheimon ja ylijohtaja J. O. Peurakosken annettua lausunnot asiasta kamari pääkohdittain mainitun lautakunnan v. 1930 laatiman uuden ehdotuksen mukaisesti esitti²⁾ kaupunginvaltuustolle:

että v:n 1931 alusta otettaisiin kaupungin palvelukseen metsänhoitaja, joka saisi 10,000 markan vuotuisen sopimuspalkan, 200 markkaa päivärahoja ollessaan ulkotöissä sekä korvauksen todellisista matkakuluista;

että metsänhoitajanvirka alistettaisiin kiinteistölautakunnan valvontaan; että jokainen metsäalue hallinnollisesti ja taloudellisesti edelleen pysytettäisiin asianomaisen tilan tai laitoksen yhteydessä; sekä

että kaupunki Bengtsårin tilan metsänhoidon järjestämiseksi liittyisi Kimito privata skogsrevir nimisen yhdistyksen jäseneksi sekä että Toivoniemen, Siirtolan ja Mankalan metsien hoito järjestettäisiin samalla tavoin niin pian kuin tilaisuus siihen tarjoutui.

Kiinteistöhallinnon järjestämiskysymystä esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti³⁾ merkitä kiinteistötoimiston ohjesääntöön kiinteistölautakunnan alaisen metsänhoitajanviran, jonka haltijan palkkio kyseisen konttorin palkka-säännössä vahvistettiin 10,000 markaksi vuodelta. Kamarin metsänhoitokysymystä koskevan esityksen muita osia ei ratkaistu kertomusvuonna.

Kaupungin ja kansanpuistojen välinen liikenne. Ulkolaitamoottorien kuljettajain seura oli kaupunginvaltuustolta anonut oikeutta välittää kaupungin ja kansanpuistojen välistä liikennettä samoin ehdoin kuin herrat A. Öster ja J. G. Bäckström, jotka olivat rahatoimikamarilta saaneet yksinoikeuden mainitun liikenteen harjoittamiseen. Tämän johdosta kamari huomautti m. m., että liikennettä kansanpuistoihin oli ylläpidettävä sellaisinakin vuodenaikoina, jolloin se ei kannattanut. Kamari oli sen vuoksi uskonut tämän liikenteen v:n 1931 loppuun yhtymälle, joka saattoi ylläpitää sitä huonostikin kannattavina aikoina ja hankkia tarpeellisen määrän vahvoja, osittain jäissä kulkevia aluksia. Sitä paitsi kamari huomautti, että saattoi mahdollisesti olla syytä kyseisen liikenteen kunnallistamiseen mainitun ajankohdan jälkeen; yksi askel oli jo otettu tähän suuntaan, kun kaupunki v. 1929 itse otti haltuunsa Pihlajasaaren liikenteen. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ kamarin ehdotuksesta, että anomus ei aiheuttaisi enempiä toimenpiteitä.

¹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 49 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 28. — ³⁾ Valt. pöytäk. 10 p. jouluk. 28 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 39 §.

Kaupungin keskustan ja Pasilan esikaupungin välinen raitiotieliikenne. Arbetets vännen i Fredriksberg niminen yhdistys oli anonut suoranaisen raitiotieliikenteen järjestämistä kaupungin keskustan ja Pasilan esikaupungin välille. Rahatoimikamarin sen jälkeen pyytämässä lausunnossa Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön hallitus esitti, ettei se esikaupungin asutuksen vähälukuisuuden vuoksi voinut puoltaa esityksen hyväksymistä, mutta että yhtiö oli muuttanut Pasilan linjan aikataulua siten, että odotusajat Norden-skiöldinkadun varrella olevalla linjanvaihtopaikalla tasoittuivat. Niinikään johtokunta ilmoitti, että yhtiö aikoi rakennuttaa mainitulle paikalle odotuspaviljongin edellyttäen, että kaupungin viranomaiset sen sallivat. Rahatoimikamarin annettua osakeyhtiölle luvan kyseisen paviljongin rakentamiseen kamari ilmoitti siitä kaupunginvaltuustolle sekä yhtyi muissa suhteissa yhtiön epävään lausuntoon. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että yhdistyksen esitys ei aiheuttaisi enempiä toimenpiteitä.

Uuden aktuaarinviran perustaminen maistraatin ja raastuvanoikeuden arkistoon. Maistraatin esityksestä sekä yhteisen raastuvanoikeuden ja rahatoimikamarin asiaa puollettua kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ yleisistä käyttövaroistaan 26,250 markan määrärahan ylimääräisen aktuaarin palkkaamiseen maistraatin ja raastuvanoikeuden arkistoon helmikuun 15 p:stä vuoden loppuun.

Myöhemmin maistraatti anoi, että mainittu ylimääräinen aktuaarinvirka v:n 1931 alusta lukien merkittäisiin vakinaiseen palkkasääntöön ja luettaisiin tällöin 9 palkkaluokkaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ esityksen sellaisin rahatoimikamarin ehdottamin muutoksin, että virka oli merkittävä 8 palkkaluokkaan.

Uusien puhtaaksikirjoittajantoimien perustaminen raastuvanoikeuteen. Yhteisen raastuvanoikeuden esityksestä ja rahatoimikamarin puollettua asiaa kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että raastuvanoikeuden kansliaan perustettaisiin v:n 1931 alusta kaksi uutta puhtaaksikirjoittajantointia. Kamarin ehdotuksen mukaisesti uudet toimet merkittäisiin 3 palkkaluokkaan.

Uusien toimien perustaminen toisen kaupunginvoudin konttoriin. Toinen kaupunginvouti oli rahatoimikamarille osoittamassaan kirjelmässä lausunut olevan suotavaa, että hänen konttoriinsa järjestettäisiin erityinen osasto palkkojen ulosmittausta varten, mikä ei ollut tyydyttävästi järjestetty. Samassa yhteydessä mainitun osaston ulosottoapulaiset olisi ylennettävä 9:nteen eli samaan palkkaluokkaan, johon rikostuomioiden toimeenpanokonttorin ja ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin vastaavat viranhaltijat kuuluivat, sekä perustettava uusi konttoriapulaisentoimi ja muutettava yksi ylimääräinen konttoriapulaisentoimi sääntöpalkkaiseksi. Nämä muutokset, joita ulosottolaitoksen tarkastaja ja maistraatti puolsivat, aiheuttaisivat 84,960 markan vuotuisen lisämenon. Rahatoimikamarinkin puollettua esityksen hyväksymistä kaupunginvaltuusto kamarin ehdotuksen mukaisesti päätti ⁵⁾, että toisen kaupunginvoudin konttoriin v:n 1931 alusta perustettaisiin kuusi 9 palkkaluokkaan kuuluvaa ulosottoapulaisen- ja kaksi 3 palkkaluokkaan kuuluvaa konttoriapulaisen tointia sekä että mainitun konttorin kolme 6 palkkaluokkaan kuuluvaa ja kolme sopimuspalkkaista ulosottoapulaisentointia samalla lakkautettaisiin.

Uuden kanslia-apulaisentoimen perustaminen rikostuomioiden toimeenpanokonttoriin. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾,

¹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 47 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 4 §. — ³⁾ S:n 17 p. syysk. 7 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. elok. 6 §. — ⁵⁾ S:n s:n 10 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. toukok. 10 §.

että rikostuomioiden toimeenpanokonttoriin kesäkuun 1 p:stä lukien perustettaisiin uusi 3 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluva kanslia-apulaisentoimi, jonka haltijan palkkaamiseen kertomusvuonna samalla myönnettiin 10,500 markan määräraha talousarvion uusien virkojen palkkojen ja palkankorotusten tililtä.

Rahatoimikamarin asiamiehenviran hoitaminen. Heti pidätettyään viran-toimituksesta kavalluksiin syyppään ¹⁾ asiamiehensä M. Wilskmanin rahatoimikamari v. 1929 oli määrännyt kanslianeuvos H. J. Boströmin hoitamaan kyseistä virkaa, kunnes asiamies Wilskmania vastaan vireille pantu oikeusjuttu oli ratkaistu. Raastuvanoikeuden sen jälkeen tuomittua hänet vapausrangaistuksen ja muiden rangaistusseuraamusten lisäksi myöskin menettämään rahatoimikamarin asiamiehenviran ja päätöksen saatua lainvoiman kamari anoi kaupunginvaltuustolta, ettei mainittua avoinna olevaa virkaa heti täytettäisi vakinaisesti, vaan että kanslianeuvos Boström määrättäisiin toistaiseksi sitä hoitamaan nauttien palkkaussääntöön merkittyä peruspalkkaa. Valtuusto hyväksyi ²⁾ kamarin esityksen.

Erinäisten muissa kunnan virastoissa palvelevien viranhaltijain siirtäminen kaupunginkansliaan ja kiinteistötoimistoon. Uuteen hallintojärjestelmään ³⁾ siirtymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto kaupunginhallintokomitean mietinnössään VII ⁴⁾ lausuman ehdotuksen mukaisesti päätti ⁵⁾ poiketen erinäisten johtosääntöjen määräyksistä valita kaupunginkanslian ja kiinteistötoimiston uusiin virkoihin seuraavat henkilöt, nimittäin kaupunginkansliaan: kaupunginsihteeriksi kaupunginvaltuuston toisen sihteerin K. Reinin, kaupunginlakimieheksi valtuuston ensimmäisen sihteerin E. Cavoniuksen, 17 palkkaluokkaan kuuluviksi kansliasihtereiksi rahatoimikamarin sihteerit A. Blombergin ja A. Danielsonin, 14 palkkaluokkaan kuuluvaksi kansliasihtereiksi kamarin notaarin G. Brotheruksen, 5 palkkaluokkaan kuuluvaksi kanslistiksi valtuuston kirjaajan I. Dahlströmin, ylivahtimestariksi kamarin vahtimestarin O. Fahlströmin sekä vahtimestareiksi kamarin vahtimestarinapulaiset J. Svenssonin ja E. Niemuran, samoin kuin kiinteistötoimistoon: päälliköksi kamarin kansliajohtajan J. W. Andersinin, tonttiosaston johtajaksi sosialilautakunnan sihteerin A. Erikssonin, apulaisasiamieheksi kamarin asiamiesosaston notaarin T. Törnblomin, kirjaajaksi sosialilautakunnan kanslistin H. Helkeniemen, 4 palkkaluokkaan kuuluviksi toimistoapulaisiksi kamarin konttorikirjurin D. Hohenthalin sekä sen kanslistit E. Sandmanin ja A. Boehmin, avustavaksi asemakaavainsinööriksi rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston avustavan insinöörin R. Gefwertin, asemakaavaosaston arkkitehdeiksi rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston avustavat arkkitehdit W. Tuukkasen ja I. Wahlroosin, asemakaavaosaston piirtäjäksi ja arkistoapulaiseksi rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston piirustajan ja arkistoapulaisen H. L. Andersinin sekä maanmittaus- ja kartastotöiden osaston insinööriksi rakennuskonttorin geodeettisen osaston avustavan insinöörin H. Hermosen. Niinikään siirrettiin seuraavat viranhaltijat samannimisiin kaupunginkanslian virkoihin, nimittäin kaupunginvaltuustosta: kanslisti A. Becker, kanslisti A. Kaipainen ja vahtimestari E. Ådahl sekä rahatoimikamarista: painatustöiden valvoja T. J. Artman, kirjaaja I. Heikel ja kanslistit G. Bolinder ja S. Holmström, sekä kiinteistötoimiston samannimisiin virkoihin seuraavat viranhaltijat, nimittäin kaupunginvaltuustosta: vahtimestarinapulainen G.

¹⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 58. — ²⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 13 §. — ³⁾ Ks. tätä kert. s. 140 ja seur. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 40. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 17 p. jouluk. 4 §.

Hagelberg, rahatoimikamarista: vahtimestari H. Holmberg, kalastuksen-kaitsija G. A. Liljeberg, 4 palkkaluokkaan kuuluva hallivartija K. V. Willberg, 3 palkkaluokkaan kuuluvat hallivartijat R. Lundström, E. A. Weckström ja G. A. Liljeberg, virutushuoneiden kaitsijat J. F. Blomqvist, H. Ohlström ja E. V. Lindström, kansanpuistojen kaitsija-puutarhuri O. Hellman sekä mainittujen puistojen kaitsijat A. Nyman ja V. Lehtonen, rakennuskonttorista: kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunila, kaupungingeodeetti W. O. Lille, avustava kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Aminoff, kaupunginasemakaavainsinööri T. Öller, 9 palkkaluokkaan kuuluva kaupunginasemakaava-osaston piirustaja F. Koppel, 8 palkkaluokkaan kuuluva saman osaston piirustaja A. Tammilehto ja 4 palkkaluokkaan kuuluva saman osaston piirustaja A. Pettersson, avustava kaupungingeodeetti K. T. Saario, 10 palkkaluokkaan kuuluva geodeettisen osaston vaakitsija A. L. Vuoristo ja 9 palkkaluokkaan kuuluva saman osaston vaakitsija B. Hanson, mainitun osaston piirustajat E. Monni ja A. Erander sekä metsänvartija A. Siréni, maatalouskonttorista: kaupunginagronoomi A. J. Tamminen ja konttoriapulainen I. Sundström sekä sosiaalilautakunnasta: kunnan työväenasuntojen isännöitsijä G. W. Karhumaa, siirtolapuutarhaneuvoja E. Koch ja siirtolapuutarhan puutarhuri T. Kulo. Kaupunginlakimies Cavoniuksen aikaisemmin nauttima 4,284 markan vuotuinen henkilökohtainen palkankorotus lakkautettiin siirron tapahduttua. Kiinteistötoimiston päällikkö Andersin oikeutettiin ikäkorotuksen saamiseksi lukemaan hyväkseen virkavuotensa sekä kanslisti Dahlström, vahtimestari Ådahl ja piirustaja Tammilehto nauttimaan entisiä palkkaetujaan. — Alla mainitut kaupunginkanslian virat jäivät avoimiksi, nimittäin: 17 palkkaluokkaan kuuluva kansliasihteerinvirka ja toinen 14 palkkaluokkaan kuuluva kansliasihteerinvirka, mitä viimeksimainittua toistaiseksi hoitaisi kamarin v. t. avustava notaari T. Nordberg nauttien entisiä palkkaetujaan, 4 palkkaluokkaan kuuluva kanslistinvirka sekä vahtimestarintoimi, jota toistaiseksi hoitaisi kamarin vahtimestarinapulainen R. Ahlholm samaten entisin palkkaeduin. Avoinkin olevien kansliasihteerinvirkojen täyttämisaika kaupunginhallitus oikeutettiin määräämään. Seuraavat kiinteistötoimiston virat jätettiin avoimiksi, nimittäin: asiamiehen- ja talonisännöitsijänvirat, joita niihin liitettiin palkkaeduin toistaiseksi hoitaisivat kamarin v. t. asiamies H. J. Boström ja väliaikaisesti määrätty kamarin talonisännöitsijä S. Puranen, kansanpuistojen isännöitsijänvirka, 3 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisenvirka, vahtimestarinapulaisentoimi, kaupunginagronoomin apulaisenvirka, halli- ja torikaupan valvojantoimi, 3 palkkaluokkaan kuuluva hallivartijantoimi, jota toistaiseksi oman virkansa ohella hoitaisi hallivartija Lundström entisin palkkaeduin, kaupungintalon ovenvartijantoimi, jota toistaiseksi hoitaisi talon silloinen ovenvartija G. A. Lindqvist, samoin entisin palkkaeduin, sekä kansanpuistojen kaitsijantoimi.

Uuden satamakonstaapelintoimen perustaminen. Sen jälkeen kun erityinen satamakonstaapeli oli osoittautunut tarpeelliseksi Länsisataman Saukonlaiturin luona olevaa hiilisatamaa varten, kaupunginvaltuusto satamahallituksen esityksestä ja rahatoimikamarin puoltolauseen nojalla päätti¹⁾, että uusi 3 palkkaluokkaan kuuluva satamakonstaapelintoimi perustettaisiin satamaliikennekonttoriin v:n 1931 alusta.

Uusien korpraalintoimien perustaminen palolaitokseen. Palotoimikunnan esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti²⁾,

¹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 16 §. — ²⁾ S:n 29 p. lokak. 12 §.

että palolaitokseen v:n 1931 kesäkuun 1 p:stä, jolloin Käpylän uuden paloaseman arveltiin olevan valmiina, perustettaisiin viisi uutta 6 palkkaluokkaan kuuluvaa vanhemman korpraalin tointa sekä että kaupungin mainitun vuoden menosääntöön merkittäisiin 73,500 markan määräraha niiden palkkaamista varten.

Lämmittäjäntoimen perustaminen Pengerkadun poliisitaloon. Sen johdosta, että Pengerkadun n:ossa 5 sijaitsevaan poliisitaloon ennen vuoden loppua järjestettäisiin keskuslämmityslaitteet, kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin ehdotuksesta päätti ¹⁾, että mainittuun taloon v:n 1931 alusta silloisen talonmiehentoimen tilalle perustettaisiin lämmittäjäntoimi, jonka palkka maksettaisiin yhteismäärärahasta niin suurena kuin kamari määräsi.

Uusien virkojen perustaminen maidontarkastamoon. Terveystoimikamarin lautakunta oli anonut, että maidontarkastamon toinen kaitsijaintoimi muutettaisiin 8 palkkaluokkaan kuuluvaksi ylikaitsijanviraksi. Rahatoimikamarin lausunnon mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että ehdotettu ylikaitsijanvirka perustettaisiin v:n 1931 alusta ja merkittäisiin 7 palkkaluokkaan.

Terveystoimikamarin esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että maidontarkastamoon kesäkuun 1 p:stä lukien perustettaisiin 2 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluva kanslia-apulaisenvirka. Uuden viranhaltijan palkkaamiseen kertomusvuonna myönnettiin 9,450 markan määräraha talousarvion uusien virkojen palkkojen ja palkankorotusten tililtä.

Uusien lysoolipuhtaanapitäjäntoimien perustaminen. Terveystoimikamarin lautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin puollettua asiaa kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että lautakuntaan perustettaisiin kaksi uutta lysoolipuhtaanapitäjäntointia v:n 1931 tammikuun 1 p:stä lukien. Lautakunnan samanaikaisesti tekemän anomuksen, että sekä entiset että uudet lysoolipuhtaanapitäjät merkittäisiin vakinaiseen palkkasääntöön, sen 1 palkkaluokkaan, valtuusto sitä vastoin rahatoimikamarin epäävän lausunnon mukaisesti hylkäsi.

Laboratorinhoitajattarentoimen perustaminen tuberkuloosihuoltotoimistoon. Terveystoimikamarin lautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että tuberkuloosihuoltotoimistoon v:n 1931 tammikuun 1 p:stä lukien perustettaisiin laboratorinhoitajattarentoimi, jonka haltijan velvollisuuksiin kuului läsnäolo huoltotoimiston lääkäriin vastaanotoilla, potilaiden ysköksen värikokeiden valmistaminen, kojeiden ja sidetarpeiden sterilisointi sekä avustaminen pneumothorax-käsittelyssä, veritutkimuksissa y. m. Toimi merkittiin kamarin ehdotuksesta 7 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan.

Uuden hoitajattarentoimen perustaminen henkisesti sairaiden keskuskotiin. Terveystoimikamarin lautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin puollettua sitä kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että henkisesti sairaiden keskuskotiin tammikuun 1 p:stä 1931 perustettaisiin 4 palkkaluokkaan kuuluva toinen hoitajattarentoimi.

Terveystoimikamarin tutkimusten laboratorin bakteriologisen osaston johtajan viran hoitaminen. Terveystoimikamarin lautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto terveydentutkimusten laboratorin bakteriologisen osaston piakkoin tapahtuvan uudelleenjärjestelyn johdosta päätti ⁷⁾ olla vakinaisesti täyttämättä mainitun osaston avoimeksi joutunutta

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. lokak. 8 §. — ²⁾ S:n 21 p. toukok. 23 §. — ³⁾ S:n 11 p. kesäk. 28 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. elok. 22 §. — ⁵⁾ S:n s:n 23 §. — ⁶⁾ S:n s:n 24 §. — ⁷⁾ S:n s:n 25 §.

johtajanvirkaa, mutta oikeuttaa lautakunnan määräämään terveydenhoitotarkastaja G. Schwanckin toistaiseksi oman toimensa ohella hoitamaan mainittua virkaa 2,000 markan kuukausipalkoin.

Uusien toimien perustaminen Marian sairaalaan. Kaupungin sairaalain hallituksen esityksestä ja rahatoimikamarin puollettua asiaa kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että Marian sairaalan sisätautien osastolle perustettaisiin 9 palkka- ja 2 kielitaitoluokkaan kuuluva laboratoriapulaislääkärinvirka sekä 5 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluva laboratoriapulaisenvirka. Uusien viranhaltijain palkkaamiseen maaliskuun 1 p:stä lukien valtuusto samalla myönsi 48,000 markan määrärahan uusien virkojen palkkain ja palkankorotusten talousarvioitililtä.

Kaupungin sairaalain hallituksen esityksestä ja rahatoimikamarin puollettua sitä kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että Marian sairaalaan tammikuun 1 p:stä 1931 lukien perustettaisiin uusi sopimuspalkkainen siivoojattarentoimi.

Uuden autonkuljettajantoimen perustaminen kulkutautisairaalaan. Kaupungin sairaalain hallituksen esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että kulkutautisairaalaan perustettaisiin v:n 1931 alusta 4 palkkaluokkaan kuuluva autonkuljettajantoimi.

Uusien toimien perustaminen Nikkilän sairaalaan. Koska arveltiin Nikkilän sairaalan uuden sairaspaviljongin ⁴⁾ valmistuvan kertomusvuonna, kaupungin sairaalain hallitus anoi, että mainittuun sairaalaan perustettaisiin erinäisiä uusia virkoja v:n 1931 tammikuun 1 p:stä lukien. Ehdotetut uudet viranhaltijat olivat seuraavat: 13 palkkaluokkaan kuuluva neljäs alilääkäri, 4 5 palkkaluokkaan kuuluvaa osastonhoitajataria, 22 3 palkkaluokkaan kuuluvaa alihoitajataria, 6 5 palkkaluokkaan kuuluvaa hoitajaa, 3 palkkaluokkaan kuuluva monttööri, 2 palkkaluokkaan kuuluva suutarinapulainen sekä seuraavat sopimuspalkkaiset toimenhaltijat: 3 siivoojataria, 2 pesuapulaista, 1 keittäjätar, 2 palvelijataria ja 1 ajomies-autonkuljettaja. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ esityksen sellaisin rahatoimikamarin ehdottamin muutoksin, että uusien alihoitajattarien lukumäärä alennettiin 15:ksi, jota paitsi niinkään kamarin ehdotuksesta päätettiin, että uusi alilääkäri merkittäisiin 2 ja uudet osastonhoitajattaret 5 kielitaitoluokkaan.

Uusien toimien perustaminen tuberkuloosisairaalaan. Kaupungin sairaalain hallituksen esityksestä ja rahatoimikamarin puollettua asiaa kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että tuberkuloosisairaalaan perustettaisiin v:n 1931 alusta kaksi uutta apulaislääkärinvirkaa. Kamarin ehdotuksen mukaisesti virat luettiin 9 palkka- ja 2 kielitaitoluokkaan.

Samaten kaupungin sairaalain hallituksen esityksestä ja rahatoimikamarin puoltolauseen nojalla kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, että tuberkuloosisairaalaan mainittuna vuonna sai talousarvion edellyttämien siivoojattarien lisäksi ottaa 10 ylimääräistä sekä että sairaalan vakinaisten siivoojattarien lukumäärää v:n 1931 alusta lisättäisiin 14:llä. Viimeksimainitut olisivat sopimuspalkkaisia; edellisten palkkaamiseen valtuusto myönsi 96,000 markkaa sairaanhoitomeneihin varatuista käyttövaroistaan.

Uusien toimien perustaminen Lapinlahdenkadun n:ossa 11 olevaan sairaanhoitajatarikotiin. Kaupungin sairaalain hallitus anoi, että Lapinlahdenkadun n:ossa 11 olevaan sairaanhoitajatarikotiin perustettaisiin 5 palkkaluokkaan

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 13 §. — ²⁾ S:n 26 p. marrask. 29 §. — ³⁾ S:n 11 p. kesäk. 31 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 35. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 27 p. elok. 27 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. kesäk. 26 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. huhtik. 22 §.

kuuluva johtajattarenvirka sekä 4 sopimuspalkkaista siivoojattarentointia. Rahatoimikamarin puolestaan lausuttua, että jonkun vanhemmista hoitajattarista sopivasti voisi velvoittaa eri korvauksesta hoitamaan ehdotetun johtajattaren tehtävät ja että kaksi siivoojatarta hyvin ehtisi huolehtia kodin siivoamisesta, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾, että sairaanhoitajattarkotiin lokakuun 15 p:stä lukien perustettaisiin erityinen 5 palkkaluokkaan kuuluva johtajattarenvirka sekä 3 sopimuspalkkaista siivoojattarentointia. Uusien viranhaltijain palkkaamiseen kertomusvuonna valtuusto lisäksi myönsi talousarvion uusien virkojen palkkojen ja palkankorotusten tililtä 10,787: 50 markan määrärahan.

Uuden viran perustaminen ja uusien tilapäisten apulaisten ottaminen köyhäinlaitokseen. Köyhäinhuollon toimitusjohtajan sekä köyhäinhuollon lautakunnan rekisteritoimiston ja asiamiesosaston työn huomattavan lisääntymisen vuoksi köyhäinhuollon lautakunta v. 1929 anoi rahatoimikamarilta toimenpidettä 7 palkkaluokkaan kuuluvan kanslianhoitajanviran perustamiseksi lautakunnan keskuskansliaan, uuden 2 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman kirjuriapulaisentoimen perustamiseksi sen rekisteritoimistoon ja 5 palkkaluokkaan kuuluvan kodissakävijäntoimen perustamiseksi sen asiamiesosastolle, jota paitsi viimeksimainitulle osastolle v. 1929 otettua tilapäistä kirjuriapulaista olisi pidettävä edelleen myöskin v. 1930. Kamarin lausuttua mielipiteenään, että vain ehdotettu kanslianhoitajanvirka oli määrättävä sääntöpalkkaiseksi mutta muut toimet tilapäisiksi kuluvan vuoden ajaksi, kaupunginvaltuusto päätti²⁾ v. 1930 kamarin ehdotuksesta perustaa köyhäinhuollon lautakunnan keskuskansliaan helmikuun 1 p:nä 7 palkka- ja 5 kielitaitoluokkaan kuuluvan kanslianhoitajanviran ja osoittaa mainitun toimenhaltijan palkkaamiseen vuoden loppuun 25,300 markkaa uusien virkojen palkkojen ja palkankorotusten määrärahasta sekä myöntää köyhäinhuollon menoihin varatuista käyttövaroistaan 50,600 markan määrärahan rekisteritoimiston tilapäisen nuoremman kirjuriapulaisen sekä asiamiesosaston tilapäisen kodissakävijän ja tilapäisen kirjuriapulaisen palkkaamiseen samasta ajankohdasta vuoden loppuun.

Uusien toimien perustaminen kunnalliskotiin. Köyhäinhuollon lautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että kunnalliskotiin v:n 1931 alusta perustettaisiin uusi kylvettäjäntoimi ja kaksi uutta siivoojattarentointia, kaikki sopimuspalkkaisia.

Uusien vahtimestarintoimien perustaminen työlaitokseen. Köyhäinhuollon lautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ väliaikaisesti antaa palkata kaksi ylimääräistä vahtimestaria miesten työlaitokseen huhtikuun 1 p:stä vuoden loppuun. Näiden palkkaamiseen 4 palkkaluokkaan mukaisesti valtuusto samalla myönsi 30,600 markan määrärahan köyhäinhuollon menoihin varatuista käyttövaroistaan.

Myöhemmin kaupunginvaltuusto köyhäinhuollon lautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin sitä puollettua päätti⁵⁾, että kyseiset vahtimestarintoimet v:n 1931 alusta määrättäisiin sääntöpalkkaisiksi ja tällöin merkittäisiin edellä mainittuun palkkaluokkaan.

Uusien virkojen perustaminen kaupunginkirjastoon. Kaupunginkirjaston johtokunnan esityksestä ja rahatoimikamarin puoltolauseen nojalla kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾, että kaupunginkirjaston pääkirjastoon perustettaisiin v:n 1931 alusta kolme uutta, 5 kielitaitoluokkaan kuuluvaa ylemmän palkkaluokan amanuenssinvirkaa. Johtokunnan samassa yhteydessä esittämä ano-

1) Valt. pöytäk. 8 p. lokak. 20 §. — 2) S:n 22 p. tammik. 11 §. — 3) S:n 17 p. syysk. 19 §. — 4) S:n 2 p. huhtik. 22 §. — 5) S:n 17 p. syysk. 31 §. — 6) S:n 7 p. toukok. 29 §.

mus yhdeksän ylempään palkkaluokkaan amanuenssin korottamisesta 7 palkkaluokkaan kuuluviksi »ensimmäisiksi amanuensseiksi», mitä katsottiin olevan käsiteltävä tulevan yleisen palkkain järjestelyn yhteydessä, ei sitä vastoin antanut valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Uusien toimien perustaminen kaasulaitokseen. Kaupungin teknillisten laitosten hallituksen esityksestä ja rahatoimikamarin puoltolauseen nojalla kaupunginvaltuusto päätti¹⁾, että kaasulaitokseen toukokuun 1 p:stä lukien perustettaisiin kaksi uutta 4 palkkaluokkaan kuuluvaa automaatinhoitajantointia. Niiden palkkaamiseen kertomusvuonna myönnettiin samalla 27,200 markkaa uusien virkojen palkkain ja palkankorotusten talousarviomäärärahasta.

Myöhemmin kaupungin teknillisten laitosten hallitus anoi 15 palkkaluokkaan kuuluvan uuden johtoverkkoinsinöörinviran ja vielä uuden, 4 palkkaluokkaan kuuluvan automaatinhoitajantoinen perustamista kaasulaitokseen v:n 1931 tammikuun 1 p:stä lukien. Rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto suostui²⁾ tähän sellaisin muutoksin, että johtoverkkoinsinööri luettiin 14 palkkaluokkaan; kamarin ehdotuksen mukaisesti uusi virka merkittiin 4 kielitaitoluokkaan.

Uusien toimien perustaminen sähkölaitokseen. Kaupungin teknillisten laitosten hallitus anoi, että sähkölaitokseen v:n 1931 alusta perustettaisiin 16 uutta tointia, nimittäin: kaksi 16 ja yksi 15 palkkaluokkaan kuuluva insinöörinvirka, 10 palkkaluokkaan kuuluva laboratoriapulaisentoimi, kaksi 3 ja kaksi 2 palkkaluokkaan kuuluvaa konttoriapulaisentointia, neljä 6 palkkaluokkaan kuuluvaa rahastajantointia ja neljä 4 palkkaluokkaan kuuluvaa mittarinlukijantointia. Rahatoimikamarin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto muutoksitta hyväksyi³⁾ hallituksen anomuksen ehdotettujen konttoriapulaisen, rahastajan- ja mittarinlukijantointien osalta mutta muutti muiden virkain suhteen hallituksen ehdotusta sikäli, että kaksi insinöörinvirkaa merkittiin 15 ja kolmas 13 palkkaluokkaan sekä että laboratoriapulaisenvirkaa ei määrätty sääntöpalkkaiseksi, vaan määrärahasta palkattavaksi. Vaadittavan kielitaidon suhteen uudet insinöörinvirat luettiin 4 kielitaitoluokkaan.

Uusien raittiusvalvojantoinen perustamista koskevan esityksen epäminen. Raittiuslautakunta anoi kolmen uuden raittiusvalvojantoinen perustamista v:n 1931 alusta, joista toimista kaksi merkittäisiin 5 palkkaluokkaan ja kolmannelle, jonka haltijan ajateltiin toimivan kaikkien raittiusvalvojain esimiehenä, maksettaisiin 3,000 markan kuukausipalkka. Rahatoimikamarin ehdotettua esityksen hylkäämistä kaupunginvaltuusto epäsi⁴⁾ sen.

Kaitsijantoinen perustaminen Hietaniemen kansanpuistoon. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuuston päätöksen⁵⁾ nojalla perustetulle Hietaniemen uimarannalle oli rakennettu vesi- ja viemärijohdot, ravintola, pukeutumissuoja y. m. ja koska siellä oli m. m. kaupungin omaisuutta, rahatoimikamari anoi, että mainitulle paikalle, jonka kamari toistaiseksi oli julistanut kansanpuistoksi, palkattaisiin v:n 1931 tammikuun 1 p:stä lukien 5 palkka- ja 4 kielitaitoluokkaan kuuluva vakinainen kaitsija. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁶⁾ kamarin esityksen.

Hyväksytyt eroanomuksia. Kunnalliselle ammattien ylitarkastajalle, insinööri A. Lönnforsille myönnettiin⁷⁾ anomuksesta ero virastaan heinäkuun 1 p:stä lukien.

¹⁾ Valt. pöytäk. 21 p. toukok. 26 §. — ²⁾ S:n 26 p. marrask. 27 §. — ³⁾ S:n 17 p. syysk. 33 §. — ⁴⁾ S:n s:n 40 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 53. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 27 p. elok. 14 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. kesäk. 27 §.

Töölön piirin aluelääkärille O. Tudeerille myönnettiin ¹⁾ anomuksestaan virkaero lokakuun 1 p:stä lukien.

Eroamisvelvollisten viranhaltijain oikeus pysyä viroissaan. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ maaliskuun 24 p:nä 65 vuotta täyttävän rakennuskonttorin kaupunginasemakaava-insinööriin T. Öllerin edelleen jäämään virkaansa yhdeksi vuodeksi huhtikuun 1 p:stä lukien.

Palopäällikkö G. Wasenius, joka maaliskuun 10 p:nä oli täyttänyt 67 vuotta, oikeutettiin ³⁾ hoitamaan virkaansa vielä yhden vuoden ajan huhtikuun 1 p:stä lukien.

Satamakapteeni A. Lindfors, joka marraskuun 7 p:nä oli täyttänyt 68 vuotta, sai oikeuden ⁴⁾ pysyä virassaan vielä yhden vuoden, marraskuun 1 p:stä lukien.

Tuberkuloosilääkäri I. Rosqvist, joka joulukuun 22 p:nä täytti 65 vuotta, oikeutettiin ⁵⁾ pysymään virassaan heinäkuun 1 p:ään 1931.

Kaupungingeodeetti W. O. Lille, joka joulukuun 5 p:nä 1929 oli täyttänyt 66 vuotta, oikeutettiin ⁶⁾ hoitamaan virkaansa v:n 1930 loppuun.

Myönnetty virkavapaus. Maistraatti ilmoitti ⁷⁾, että Turun hovioikeus oli myöntänyt kaupungin kunnallispormestarille L. Ehrnroothille pidennettyä virkavapautta vuoden ajaksi huhtikuun 1 p:stä lukien sekä määrännyt maistraatin oikeusneuvosmiehen E. Gottlebenin hoitamaan virkaa mainittuna aikana.

Kunnalliseksi ammattientarkastajaksi kaupunginvaltuusto 19 hakijasta valitsi ⁸⁾ terveydenhoitolautakunnan kaitsijan S. H. Lehmuskallion ja v. t. kunnallisen ammattientarkastajan rouva E. Sundbäckin.

Rakennuskonttorin tiliviraston kamreeriksi valittiin ⁹⁾ 54 hakijasta kaupunginkirjuri R. Brandt.

Kaupunginreviisoriksi valittiin ¹⁰⁾ viran oltua 3 kertaa haettavaksi julistettuna ¹¹⁾ 5 hakijasta filosofianmaisteri J. Toivainen, jolle tällöin myönnettiin 20 palkkaluokan mukainen peruspalkka ja 700 markan henkilökohtainen palkanlisäys kuukaudessa.

Kaupunginjohtajaksi valittiin ¹²⁾ professori A. Tulenheimo.

Avustaviksi kaupunginjohtajiksi valittiin ¹³⁾ seuraavat henkilöt: rahatoimenjohtaja V. Hupli rahatoimenjohtajaksi, insinööri E. von Frenckell kiinteistöjohtajaksi, insinööri E. Moring teknilliseksi johtajaksi ja asianajaja R. Itkonen sosiali- ja opetusasiain johtajaksi.

Terveydellisten tutkimusten laboratorin johtajaksi valittiin ¹⁴⁾ 3 hakijasta insinööri L. B. Willberg.

Kunnalliseksi ammattien ylitarkastajaksi valittiin ¹⁵⁾ 6 hakijasta ammattientarkastaja A. L. Levanto.

Töölön piirin aluelääkäriksi valittiin ¹⁶⁾ 3 hakijasta Käpylän piirin aluelääkäri R. Forsius.

Lippujuhlan järjestäminen. Itsenäisyyden liitto anoi, että kaupunginvaltuusto asettaisi 5-jäsenisen toimikunnan yksissä neuvoin mainitun liiton kanssa järjestämään lippujuhlan kaupunkiin juhannuksena 1930 sekä myöntäisi toimikunnalle käytettävien lippujen ostoon tarvittavan määrärahan, koska rahatoimikamari kuten kerran aikaisemminkin samanlaisessa tilaisuu-

¹⁾ Valt. pöytäk. 27 p. elok. 20 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 18 §. — ³⁾ S:n 2 p. huhtik. 34 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. marrask. 25 §. — ⁵⁾ S:n s:n 27 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. marrask. 23 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. huhtik. 3 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 13 §. — ⁹⁾ S:n s:n 14 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. jouluk. 3 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. helmik. 5 § ja 7 p. toukok. 3 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. lokak. 10 §. — ¹³⁾ S:n s:n 11 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 25 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 26 §. — ¹⁶⁾ S:n 10 p. jouluk. 1 §.

dessa oli antanut määräyksen kaupungin kiinteistöjen ja Tähtitorninvuoren liputtamisesta, kaupunginvaltuusto kamarin ehdotuksesta päätti¹⁾, ettei esitys aiheuttaisi muita toimenpiteitä kuin ne, joihin kamari jo oli ryhtynyt.

Kansalaisoikeudet. Kaupunginvaltuusto puolsi²⁾ 82 tapauksessa Suomen kansalaisoikeuksien myöntämistä koskevien anomusten hyväksymistä, nämä anomukset olivat 52 Venäjän, 11 Saksan, 6 Viron, 5 Ruotsin, 2 Norjan, 2 Puolan, 1 Ranskan, 1 Italian, 1 Sveitsin ja 1 Yhdysvaltain kansalaisen tekemät. Sitä vastoin 8 samanlaista anomusta hylättiin³⁾; ne koskivat 4 Venäjän, 1 Viron, 1 Liettuan, 1 Norjan ja 1 Puolan kansalaista. 3 tapauksessa kaupunginvaltuusto ei katsonut⁴⁾ olevan syytä lausunnon antamiseen tämänkaltaisista anomuksista.

Elinkeino-oikeudet. Kaupunginvaltuusto antoi⁵⁾ 36 tapauksessa puoltavan lausunnon ulkomaalaisten anomuksista saada harjoittaa elinkeinoa kaupungissa.

Yhtä ampuma-aseiden myynnin harjoittamista koskevaa anomusta valtuusto puolsi⁶⁾.

Yhtä anomusta saada valmistaa ilotulitusesineitä valtuusto puolsi⁷⁾ edellyttäen, että erinäiset palopäällikön esittämät ehdot täytettiin.

Sitä vastoin kaupunginvaltuusto ehdotti evättäväksi⁸⁾ yhden verhoilijammatin harjoittamista koskevan anomuksen, jonka oli tehnyt kansalaisluottamusta vailla oleva henkilö.

Valtuusto puolsi⁹⁾ 34 tapauksessa anomuksia saada harjoittaa denaturoitujen alkoholipitoisten aineiden myyntiä.

Yhtä huutokaupantajanimittajanimittamien harjoittamista koskevaa anomusta valtuusto puolsi¹⁰⁾, mutta ehdotti¹¹⁾ sitä vastoin toisen samaa tarkoittavan anomuksen hylättäväksi.

Ulkomaalaisten elinkeino-oikeutta koskevien asiain valmistelu. Valtuuston annettua valmisteluvaliokunnalle tehtäväksi¹²⁾ harkita, oliko ulkomaisten kansalaisten elinkeino-oikeusanomuksia käsiteltäessä syytä hankkia Helsingin kauppayhdistyksen lausunto niistä, valiokunta ilmoitti¹³⁾, että se oli antanut valtuuston kanslian tehtäväksi hankkia kyseisistä asioista mainitun kauppayhdistyksen lausunnon.

Sokeain torikauppiaitten oikeus elinkeinonsa harjoittamiseen kauppatorilla. Sokeain kauppiasyhdistys anoi kaupunginvaltuustolta, että sokeille torikauppiaille, jotka Kauppatorin pohjoispuolisen liikenneväylän vireille pannun leventämiskysymyksen vuoksi olivat saaneet oikeuden maksutta harjoittaa omien valmisteittensa myyntiä vain v:n 1929 loppuun, myönnettäisiin oikeus edelleen harjoittaa elinkeinoaan siellä. Rahatoimikamarin puolettua anomusta siten, että sanotun liikenneväylän leventämiskysymyksen toistaiseksi rauetua kyseinen oikeus myönnettäisiin ainoastan yhdeksi kalenterivuodeksi

¹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 46 §. — ²⁾ S:n 22 p. tammik. 22 §, 12 p. helmik. 20 §, 26 p. helmik. 15 §, 19 p. maalisk. 23 §, 16 p. huhtik. 7 §, 7 p. toukok. 8 §, 21 p. toukok. 7 §, 11 p. kesäk. 24 §, 27 p. elok. 7 §, 17 p. syysk. 29 §, 8 p. lokak. 26 §, 12 p. marrask. 19 § ja 17 p. jouluk. 2 §. — ³⁾ S:n 22 p. tammik. 22 §, 7 p. toukok. 8 §, 21 p. toukok. 7 §, 17 p. syysk. 29 § ja 17 p. jouluk. 2 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. syysk. 29 § ja 8 p. lokak. 26 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 1 §, 26 p. helmik. 3 §, 19 p. maalisk. 3 §, 2 p. huhtik. 1 §, 16 p. huhtik. 4 §, 7 p. toukok. 4, 5 ja 6 §, 21 p. toukok. 4 §, 18 p. kesäk. 1 §, 27 p. elok. 3 ja 4 §, 17 p. syysk. 5 ja 11 §, 8 p. lokak. 5 §, 29 p. lokak. 5 § sekä 12 p. marrask. 8 ja 9 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. elok. 6 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. syysk. 6 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. jouluk. 2 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. tammik. 4 §, 26 p. helmik. 17 §, 16 p. huhtik. 8 §, 21 p. toukok. 8 §, 18 p. kesäk. 5 §, 27 p. elok. 8 §, 8 p. lokak. 24 § ja 12 p. marrask. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. maalisk. 6 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. huhtik. 2 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. marrask. 8 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. marrask. 4 §.

kerrallaan, valtuusto oikeutti¹⁾ sokeat torikauppiat maksutta harjoittamaan Kauppatorilla omien valmisteittensa myyntiä v. 1930.

Simonkadun narinkkakauppa. Kaupunginvaltuusto oli v. 1928 päättänyt²⁾, että n. s. narinkkakauppa kesäkuun 30 p:nä 1929 siirrettäisiin Simonkadulta jollekin sopivalle paikalle, jonka rahatoimikamari sai valita. Kamari oli sen jälkeen määrännyt tähän tarkoitukseen osan XI kaupunginosan korttelia n:o 301 b, mutta kaupunginvaltuusto päätti³⁾ v. 1929 kamarin toimenpiteen aiheuttamien valitusten johdosta osittain luopua aikaisemmasta päätöksestään niin, että kamarilla olisi oikeus harkintansa mukaan sallia siirrettävissä kauppakojuissa Simonkadun varrella kaupantekoa harjoittavien vähävaraisten henkilöiden harjoittaa liikettään mainitun kadun hallirakennuksissa kesäkuun 1 p:ään 1930 asti. Tämän johdosta juutalainen seurakunta v. 1930 anoi rahatoimikamarilta, että narinkkakauppiaille tehtäisiin mahdolliseksi jatkaa elinkeinonsa harjoittamista jollain toisella paikalla ja että seurakunnalle sen vuoksi vähäisestä vuokrasta luovutettaisiin väliaikaisen myyntihallin rakentamista varten jokin alue, esimerkiksi Malminkadun varrella sijaitsevan kaupungin varastopihan luota. Tämän anomuksen kamari epäsi ja esitti kaupunginvaltuustolle, että silloiset narinkkakauppiat oikeutettaisiin edelleen harjoittamaan liikettään Simonkadun hallirakennuksessa kolmen kuukauden irtisanomisajoin, kuitenkin enintään kesäkuun 1 p:ään 1931. Valtuusto hylkäsi⁴⁾ kuitenkin kamarin esityksen.

Sen jälkeen kun narinkkakauppiat olivat valittaneet läänin maaherralle kaupunginvaltuuston asiasta tekemän päätöksen johdosta, tämä päätti⁵⁾ siltä pyydytyssä lausunnossa anoa valitusten hylkäämistä rahatoimikamarin esittämien perustein.

Juutalaisen seurakunnan myöhemmin tekemän anomuksen, että kaupunginvaltuusto ilmaiseksi tai pienestä korvauksesta määräisi tontin narinkkakauppahallin paikaksi sekä sallisi narinkkakauppiattien hallin valmistumiseen asti harjoittaa elinkeinoaan Simonkadun hallirakennuksissa, valtuusto hylkäsi⁶⁾ rahatoimikamarin epäävän lausunnon mukaisesti.

Lausunto työnvälitystoiminnan harjoittamista koskevasta anomuksesta. Maistraatti pyysi kaupunginvaltuustolta lausuntoa Kontorens platsförmedling r. f. nimisen yhdistyksen tekemästä anomuksesta saada harjoittaa työnvälitystä. Työnvälitystoimiston johtokunnan ehdotettua anomuksen hylättäväksi, mutta rahatoimikamarin puolelta sitä valtuusto päätti⁷⁾ lähettää asian valmisteluvaliokuntaan edelleen käsiteltäväksi. Valiokunta ei kertomusvuonna antanut lausuntoa asiasta.

Valitus kaupungin keskuskeittolan haaraliikkeen perustamisesta Vallilaan. Helsingin ravintola- ja kahvilaliikkeenharjoittajain yhdistys oli lähettänyt kaupunginvaltuustolle valituskirjelmän sen johdosta, että rahatoimikamari oli antanut perustaa Vallilaan kaupungin keskuskeittolan haaraliikkeen, jonka kerrottiin kilpailevan yksityisten ravintoloitsijanammatin harjoittajain kanssa. Kamarin annettua lausuntonsa asiasta tämä valituskirjelmä ei aiheuttanut⁸⁾ toimenpidettä valtuuston taholta.

Sotaväen muona- ja rehuannokset. Uudenmaan läänin maaherran kehoitettua kaupunginvaltuustoa antamaan lausuntonsa sotalaitokselle rauhanaikana tulevista luontoissuorituksista annetussa laissa määrättyjen muona- ja rehu-

¹⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 33 §. — ²⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 36. — ³⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 41. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 21 p. toukok. 22 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. elok. 3 §. — ⁶⁾ S:n s:n 4 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. marrask. 2 §. — ⁸⁾ S:n s:n 35 §.

annosten hinnoittelusta valtuusto päätti¹⁾ majoituslautakunnan ehdotuksesta ja rahatoimikamarin asiaa puollettua ehdottaa, että v:n 1930 aikana perusmuona-annoksen hinnaksi miestä kohden päivässä pantaisiin 8: 29 markkaa, mistä määrästä aamiaisen osalle laskettaisiin 2: 90 markkaa, päivällisen osalle 3: 73 markkaa ja illallisen osalle 1: 66 markkaa, sekä normaalirehuannoksen hinnaksi hevosta kohden päivässä 12: 05 markkaa ja, jos muita kuin normaali-rehuannoksia käytettiin, 14: 10 markkaa.

Lausunto ehdotuksesta maakunnallista itsehallintoa sekä läänejä ja maakuntia koskevaksi esitykseksi. Läänin maaherra pyysi maistraatin välityksellä kaupunginvaltuuston lausuntoa lainvalmistelukunnan laatimasta ehdotuksesta²⁾ maakunnallista itsehallintoa sekä läänejä ja maakuntia koskevaksi esitykseksi. Rahatoimikamarin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti³⁾ lausunnossaan tuoda esiin, että kaupunginvaltuustolla ei ollut mitään muistuttamista lainvalmistelukunnan ehdotusta vastaan, mikäli se koski Helsingin kaupunkia, sekä ettei se katsonut itsellään muissa suhteissa olevan syytä lausua mielipidetään kyseisestä ehdotuksesta.

Lausunto kuntien yhteistoimintaa koskevasta lakiehdotuksesta. Läänin maaherran pyydettyä kaupunginvaltuuston lausuntoa lainvalmistelukunnan laatimasta, kuntien⁴⁾ yhteistoimintaa koskevasta lakiehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ lausunnossaan rahatoimikamarin lausunnon mukaisesti puoltaa mainittua ehdotusta muutamin pienin muutoksin 35 ja 39 §:ään.

Lausunto ehdotuksesta kunnallisen vaalilain muuttamista koskevaksi esitykseksi. Läänin maaherra pyysi maistraatin välityksellä kaupunginvaltuuston lausuntoa lainvalmistelukunnan laatimasta kunnallisen vaalilain muutosehdotuksesta⁶⁾, mikä kohdistui vaaliliiton muodostamista koskeviin säännöksiin. Rahatoimikamarin annettua lausunnon asiasta valtuusto päätti⁷⁾ omassa lausunnossaan puoltaa lainvalmistelukunnan ehdotuksen hyväksymistä, kuitenkin muodollisin muutoksin 10 §:n ruotsalaiseen tekstiin.

Kaupunginvaltuutettujen vaalin ajan määrääminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾, että valtuutettujen vaali kolmivuotiskaudeksi 1931—1933 toimitetaisiin paitsi joulukuun 4 p:nä myös mainitun kuukauden 5 p:nä.

Vuosililintarkastajain vaali. Kaupungin v:n 1930 tilien tarkastajiksi kaupunginvaltuusto valitsi⁹⁾ toimittaja A. A. Aallon, filosofianmaisteri A. Edbergin, ylimääräisen neuvosmiehen O. Ekmanin, pankinjohtaja W. Ewersin, maalari S. Heikkilän, pankinkamreeri V. Hougbergin, johtaja J. Kaupin, taloudenhoitaja A. Lassilan, pankinjohtaja V. Laurolan, toimittaja A. E. Leinon, ylikonemestari V. V. Salovaaran ja pankinjohtaja H. von Troilin sekä näiden varamiehiksi asioitsija E. Härmän, professori I. Kaitilan, konttoripäällikkö W. Leinon, pankinvirkailija A. E. Monnbergin, valtiotieteiden kandidaatin H. Schybergsonin, kassanhoitajatar M. Sinisalon, filosofiankandidaatti J. Somerin, konttoripäällikkö F. Smedbergin, pankinkamreeri F. Säfströmin, lakitieteenkandidaatti E. H. I. Tammin, kauppias N. von Weymarnin ja kamreeri T. H. Vilppulan.

Tilintarkastajain vaali. Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin v:n 1930 tilien tarkastajiksi kaupunginvaltuusto valitsi¹⁰⁾ kamreeri S. Ehrstedtin ja oikolukija K. F. Hellgrenin.

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 3 §. — ²⁾ Lainvalmistelukunnan julkaisuja v:lta 1930 n:o 1. — ³⁾ Valt. pöytäk. 12 p. marrask. 7 §. — ⁴⁾ Lainvalmistelukunnan julkaisuja v:lta 1929 n:o 1. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 22 p. tammik. 3 §. — ⁶⁾ Lainvalmistelukunnan julkaisuja v:lta 1930 n:o 11. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 12 p. marrask. 5 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. marrask. 20 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. tammik. 1 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. maalisk. 29 §.

Valiokuntien ja komiteain jäsenten vaali. Jäseniksi talousarviovaliokuntaan kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁾ vtt Aallon, Bergmanin, Lavoniuksen, Lindforsin, Mannermaan, Moision, Ramsayn, Töttermanin ja Wuolteen.

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustamismäärärahan jakamiskysymystä valmistelemaan asetetun valiokunnan jäseniksi valittiin ¹⁾ vtt Hannula, Lagerborg-Stenius, Seppälä ja Tötterman sekä asioitsija J. Suominen.

Tuberkuloosisairaalan rakennustoimikunnan vapautus tehtävästään. Kaupungin tuberkuloosisairaalan rakennustoimikunta ²⁾ antoi kaupunginvaltuustolle tehtävästään lopullisen selonteon, josta m. m. ilmeni, että sairaalan rakennustöiden ja erilaisten johtotöiden loppukatselmuksia oli pidetty v. 1929 ja että sairaala jo oli otettu käytäntöön, minkä johdosta rakennustoimikunta anoi vapautusta tehtävästään. Vaikkakaan loppukatselmuksia ei ollut suoritettu säädettyssä järjestyksessä, valtuusto päätti ³⁾ rahatoimikamarin puolelta anomusta ja koska kaupunki oli ollut mainituissa katselmuksissa edustettuna, vapauttaa rakennustoimikunnan sen tehtävästä.

Vapautus valiokuntain ja komiteain jäsenyydestä. Vt Norrmén vapautettiin ⁴⁾ anomuksestaan kaupunginhallituksen järjestämistä varten asetetun kaupunginvaltuuston komitean jäsenyydestä ja hänen tilalleen valittiin vt Estlander.

Vt Moision vapautettiin ⁵⁾ anomuksestaan talousarviovaliokunnan jäsenyydestä.

Samaten vapautettiin ⁶⁾ joukko henkilöitä omien anomuksiensa perusteella kunnallisvaalien vaalilautakuntien puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenen tehtävistä ja valittiin toiset henkilöt heidän tilalleen.

Vapautus hallitusten ja lautakuntain jäsenyydestä. Pankinprokuristi R. E. Heikel vapautettiin ⁷⁾ anomuksesta raittiuslautakunnan jäsenyydestä ja jäseneksi hänen tilalleen valittiin konttoripäällikkö K. Wilén.

Varatuomari H. Munck vapautettiin ⁸⁾ anomuksesta kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehen tehtävästä ja hänen tilalleen valittiin katselmusmieheksi filosofianmaisteri Th. Johansson.

Vt Löfberg vapautettiin ⁹⁾ paikkakunnalta poismuutettuaan terveydenhoitolautakunnan ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan jäsenyydestä.

Rahatoimikamari ilmoitti ¹⁰⁾, että seppä A. Virta oli luopunut kamarin jäsenyydestä.

Vt Hartwall vapautettiin ¹¹⁾ sairauden nojalla aluksi marraskuun 1 p:stä mutta myöhemmin heti kaupungin sairaalain hallituksen jäsenyydestä ja Ammattienedistämislaitoksen säätiön hallituksen varajäsenyydestä. Ensinmainittuun hallitukseen valittiin hänen sijaansa jäseneksi vt Udd.

Palotoimikunta ilmoitti ¹²⁾, että työmies R. Reunanen oli luopunut toimikunnan jäsenyydestä.

Kaupunginhallituksen jäsenten vaali. Kaupunginvaltuusto valitsi ¹³⁾ kaupunginhallituksen jäseniksi vtt Halmeen, Harvian, Hjelmmannin, Huotarin, Janatuisen, Norrménin, Paloheimon, Ramsayn ja Uddin.

Kunnan muiden hallitusten ja lautakuntien jäsenten vaali. Kunnan muiden hallitusten ja lautakuntien puheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi seuraavaksi toimintakaudeksi kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁴⁾:

¹⁾ Valt. pöytäk. 8 p. tammik. 1 §. — ²⁾ Ks. v:n 1926 kert. s. 125 ja 225. — ³⁾ Valt. pöytäk. 22 p. tammik. 17 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 18 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. syysk. 1 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. elok. 34 §, 8 p. lokak. 25 §, 12 p. marrask. 32 § sekä 26 p. marrask. 40, 41 ja 43 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. tammik. 21 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. helmik. 23 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. syysk. 2 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 30 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. lokak. 28 § ja 29 p. lokak. 2 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. lokak 33 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. jouluk. 5 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 6 ja 7 §.

kaupunginvaltuuston vaalilautakuntaan: jäseniksi lakitieteenkandidaatti E. Erkon, toimittaja A. E. Leinon ja johtaja M. Sergeliuksen sekä varajäseniksi pankinjohtaja G. Kihlmanin ja ylikonemestari V. V. Salovaaran;

kiinteistölautakuntaan: puheenjohtajaksi johtaja Y. Harvian sekä jäseniksi ent. pankinjohtajan G. Estlanderin, pankinjohtaja G. Kihlmanin, professori E. Linkomiehen, johtaja C. Neoviuksen, ylijohdaja J. O. Peura-kosken, järjestösihteeri E. Sallilan, johtaja T. Salmion ja työnvälitysneuvoja T. Uskin;

satamahallitukseen: puheenjohtajaksi kauppaneuvos I. Lindforsin sekä jäseniksi ravintolanjohtaja S. Koskisen, ent. merenkulkuneuvoksen A. V. Lindbergin, johtaja J. Pelinin, filosofiantohtori H. Ramsayn, varastonhoitaja K. V. Saxellin ja merikapteeni A. Wihurin, minkä ohessa merikapteeni Wihuri valittiin varapuheenjohtajaksi;

palotoimikuntaan: jäseniksi rappaaaja H. Ahmalan, viilaaaja Hj. Blomqvistin, veturinkuljettaja F. B. Gröndahlin, insinööri G. Idströmin ja varatuomari L. Pesosen;

terveydenhoitolautakuntaan: jäseniksi professori, vapaaherra O. von Hellensin, toimittaja A. E. Leinon, ent. lääkintöneuvoksen A. Mannerin, rouva M. Salmelan ja koululääkäri H. Sundeliuksen sekä varajäseniksi apulaisyllilääkäri E. Anttisen, toimittaja A. Pohjanmaan, pankinvirkailija W. Roslanderin, apteekkari E. Stigzeliuksen ja ent. ylihoitajattaren E. Åströmin;

kaupungin sairaalain hallitukseen: jäseniksi rakennusmestari P. Astikaisen, lääketieteenkandidaatti J. Heikkisen, ensimmäisen kaupunginlääkärin F. Hisingerin, dosentti F. Langenskiöldin, arkkitehti W. G. Palmqvistin, ylim. professorin E. K. Sandelinin, rouva H. Seppälän ja lääketieteenlisensiaatti E. Suolahden, joista puheenjohtajaksi valittiin ylim. professori Sandelin ja varapuheenjohtajaksi lääketieteenlisensiaatti Suolahti;

köyhäinhuolautakuntaan: jäseniksi filosofianmaisteri H. Alleniuksen, ylijohtaja A. Arvelon, ensimmäisen palomestarin W. Bergströmin, eversti O. Ehrströmin, isännöitsijä C. F. Fagerholmin, filosofiantohtori J. af Forselleksen, kouluhoitajatar L. Haganin, puuseppä K. Hiltusen, rouva E. Huttusen, insinööri F. Kreanderin, mallipuuseppä T. J. Kuukkasen, varastotyömies S. Laineen, toimittaja A. E. Leinon, kansakoulunopettajatar O. Oinolan, teologiantohtori B. H. Päivänsalon, rouva S. Saveniuksen, osastosihteeri A. Venäläisen ja pianoteknikko J. Virtasen sekä varajäseniksi asioitsija V. Ahteen, rouva L. Ahmalan, lääketieteen-tohtori E. Alhon, pastori Th. af Björksténin, kaupunginkätilä H. Edelmännin, tullipäällismies A. Forsströmin, opettajatar I. Grönbergin, rouva I. Grönstrandin, filosofianmaisteri E. Heikelin, konttoristi E. Jokisen, pastori P. Mustalan, seppä A. Mäen, asiamies R. Paasion, lääketieteen-tohtori A. Ruotsalaisen, eristystyömies K. Saarnijärven, lääketieteenlisensiaatti A. Wartiovaaran, aluelääkäri L. Wetterstrandin ja lautatarhantömiestä J. Väätäisen, minkä ohella puheenjohtajaksi valittiin palomestari Bergström ja varapuheenjohtajaksi pianoteknikko Virtanen;

lastensuojelulautakuntaan: jäseniksi rouva A. Huotarin, rouva M. Huttusen, toimittaja K. Kukkosen, oikeusneuvosmies T. Nilssonin, professori M. Ruuthin, kirjanpitäjä B. Tabellen ja professori A. Ylpön, joista valittiin puheenjohtajaksi professori Ruuth ja varapuheenjohtajaksi rouva Huotari;

ammattiopetuslaitosten johtokuntaan: puheenjohtajaksi kunnallisneuvos V. von Wrightin sekä jäseniksi rouva E. Ivalon, kansakoulunopettaja A. Janssonin, konemestari G. A. Lemströmin, johtaja L. Lyytikäisen, rouva M. Paason ja asiamies M. Tammilehdon;

suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan: jäseniksi kouluneuvos K. Ahtialan, rouva H. Kaukosen, filosofianmaisteri A. E. Lehdon, toimittaja P. Lönngrenin, filosofiantohtori E. Railon ja filosofianmaisteri P. Railon;

ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan: jäseniksi metallityömies G. Anderssonin, ammattientarkastaja G. A. Lindroosin, yliopettaja E. Meinanderin, vanhemman lehtorin A. Mickwitzin, rouva M. Schultz-Cajanderin ja toimittaja A. Åhlströmin;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokuntaan: jäseniksi arkkitehti E. Fabritiuksen, pankinkamreeri V. Houghbergin, arkkitehti S. Lagerborg-Steniuksen, kirjastonamanuenssi A. Petterssonin, rouva E. Stoltin ja libristi F. Sundqvistin;

lastentarhain johtokuntaan: jäseniksi jouva E. Aholan, rouva Th. Hanemannin, lääketieteenlisensiaatti N. Jänneksen, rouva M. Oksasen ja kirkkoherra E. Wirénin;

suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan: jäseniksi esittelijäneuvos E. Böökin, filosofiantohtori M. Erichin, filosofiantohtori T. Hultinin, filosofianmaisteri R. Liukkosen, filosofianmaisteri P. Railon ja toimittaja K. Y. Räisäsen sekä varajäseniksi vanhemman lehtorin B. Malmion ja kivityömies O. Nuutisen;

ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan: jäseniksi toimittaja K. A. Fagerholmin, filosofiantohtori J. af Forselleksen, vanhemman lehtorin A. Mickwitzin, professori J. E. Rosbergin, libristi F. Sundqvistin ja viilaaaja F. A. Åkermanin sekä varajäseniksi metallityömies G. Anderssonin ja konemestari G. A. Lemströmin;

kaupunginkirjaston johtokuntaan: jäseniksi filosofiantohtori A. H. Bergholmin, filosofiankandidaatti J. Peräläisen, filosofiantohtori H. E. Pippingin, filosofiantohtori H. Renqvistin ja toimittaja K. Y. Räisäsen;

kaupunginmuseon johtokuntaan: jäseniksi filosofianlisensiaatti J. Ailion, filosofiantohtori A. Hämäläisen ja ent. yliarkkitehdin M. Schjerfbeckin;

musiikkilautakuntaan: jäseniksi rouva E. von Frenckellin, räätäli T. Hiekkarannan, kauppaneuvos A. Niklanderin, filosofiantohtori H. Ramsayn ja toimittaja R. Swentorzetskin;

kaupungin yleisten töiden hallitukseen: jäseniksi filosofianmaisteri G. K. Bergmanin, pankinjohtaja T. Grotenfeltin, toimittaja E. Huttusen, metallityömies A. Nuotion, sähkötyömies O. Oksasen, professori O. Tarjanteen ja insinööri T. R. Vähäkallion, joista puheenjohtajaksi valittiin filosofianmaisteri Bergman ja varapuheenjohtajaksi professori Tarjanne;

puhtaanapitohallitukseen: jäseniksi insinööri C. G. Herlitzin, seppä K. Kaukosen, rakennusmestari A. Malmin, kivityömies O. Nuutisen ja posliiniteknikko A. G. Nymanin;

kaupungin teknillisten laitosten hallitukseen: jäseniksi sähkömonttööri L. Mikkosen, ylikonemestari V. V. Salovaaran, insinööri E. von Schantzin, insinööri E. Schröderin ja professori B. Wuolteen, joista puheenjohtajaksi valittiin professori Wuolle ja varapuheenjohtajaksi ylikonemestari Salovaara;

ammattioppilaslautakuntaan: puheenjohtajaksi kunnallisneuvos V. von Wrightin, varapuheenjohtajaksi insinööri E. Södermanin, jäseniksi maalarimestari A. Haanojan, ilmajarrutarkastaja J. W. Laineen, kultaseppämestari O. Lindroosin ja kirjansitoja E. Merikosken sekä varajäseniksi insinööri F. Kreanderin, seppä K. Linnamaan, kirjapainonjohtaja J. K. V. Paasion ja räätäli R. Virran;

oikeusaputoimiston johtokuntaan: jäseniksi filosofiantohtori J. Helon,

varatuomari S. Ilmasen, vanhemman oikeusneuvosmiehen G. Leopoldin, varatuomari S. T. Mannermaan ja rouva M. Schultz-Cajanderin;

raittiuslautakuntaan: jäseniksi asastonjohtaja W. Englundin, vanhemman hallitussihteerin J. H. Konttisen, liikemies U. Merilinnan, muurari O. Paanasen ja konttoripäällikkö K. Wilénin sekä varajäseniksi varastonhoitaja V. Paasivirran ja kirkkoherra E. W. Pakkalan;

julkisivupiirustusten tarkastustoimikuntaan: jäseniksi professori O. Tarranteen ja työnvälitysneuvoja T. Uskin;

majoituslautakuntaan: jäseniksi eversti W. Calamniuksen, uunityömies K. Järvisen ja everstiluutnantti I. Lydmanin, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin everstiluutnantti Lydman ja varapuheenjohtajaksi eversti Calamnius;

holhouslautakuntaan: jäseniksi kanslianeuvos I. Groundstroemin, hovi-oikeudenauskultantti N. Lahtisen ja hallintoneuvos A. Rikbergin;

urheilulautakuntaan: jäseniksi ensimmäisen palomestarin W. Bergströmin, voimistelunopettaja V. Laherman, lääketieteenläänsiaatti U. Töttermanin, kamreeri T. H. Vilppulan ja kapteeni K. H. Öhmanin;

työnvälitystoimiston johtokuntaan: puheenjohtajaksi filosofiantohtori S. Ivalon, varapuheenjohtajaksi toimittaja M. Paasivuoren, työnantajien edustajina jäseniksi johtaja W. Korhosen ja insinööri P. Kyreniuksen sekä varajäseneksi kamreeri O. Tidermanin ynnä työntekijäin edustajina jäseniksi montööri L. Mikkosen ja eristystyömies K. Saarnijärven sekä varajäseneksi uunityömies K. Järvisen;

kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajiksi: kamreeri V. Apajalahden, maalariimestari H. A. Bergströmin, filosofianmaisteri A. Edbergin, konttoripäällikkö K. E. Grönlundin, metallityömies H. P. Kalervon, kirjaltaja A. Karvosenojan, filosofianmaisteri I. Sarkasen, kansakoulunopettaja J. A. Tarpilän ja kirjeenkantaja B. Wäisäsen;

kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehiksi: rakennusmestari T. Backbergin, tullipäällismies A. Forsströmin, asiamies R. Paasion, rakennusmestari G. Welroosin ja viilaaja F. A. Åkermanin;

kaupunginkassan tarkastusmiehiksi: toimittaja A. Aallon ja pankinkamreeri V. Hougbergin sekä näiden varamiehiksi asiamies V. Ahteen ja pankinkamreeri S. Ehrstedtin;

verotuslautakuntaan: jäseniksi toimittaja J. Ahokkaan, ylireviisori Y. Ainion, konttoripäällikkö R. Bergbomin, vanhemman hallitussihteerin E. von Bonsdorffin, kamreeri R. Estlanderin, varatuomari B. von Fieandtin, maalariimestari A. Haanojan, everstiluutnantti, varatuomari Hj. Honkasen, filosofianläänsiaatti K. Huhtalan, metallityömies H. P. Kalervon, johtaja N. Kavalefin, varastotyömies N. Lehdon, verotusvalmistelukunnan puheenjohtajan A. Linturin, rappaaja H. Markkasen, sähkötyömies T. Mutikaisen, kauppaneuvos A. F. Nymanin, toimittaja A. Pohjanmaan, konttoripäällikkö G. Pätyksen, asiamies V. Ruohosen, varatuomari U. Ruskin ja kelloseppä J. Valvion; sekä

utkijalautakuntaan: jäseniksi ent. protokollasihteerin G. W. Boijerin, ylikamreeri K. M. Lassilan, johtaja R. Laurénin, hydrografi T. Olinin, kirjaltaja E. Pihlin, eristystyömies K. Saarnijärven, metallityömies T. Soivion ja nuoremman hallitussihteerin I. Toivosen.

Tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenten vaali. Uudenmaan läänin maaherran vahvistettua Helsingin tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenluvun kahdeksaksi kaupunginvaltuusto puolestaan valitsi¹⁾ mainitun lauta-

¹⁾ Valt. pöytäk. 17 p. jouluk. 8 §.

kunnan jäseniksi varatuomari B. von Fieandtin, everstiluutnantti, varatuomari Hj. Honkasen, kirjaltaja A. Karvosenojan ja metallityömies T. Soivion sekä sen varajäseniksi johtaja C. F. Mannerströmin, konttoripäällikkö G. Pätysen, pankinvirkailija W. Roslanderin ja asiamies M. Tammilehdon.

Uudenmaan läänin keskuslautakunnan jäsenten vaali. Kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁾ Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakunnan jäseniksi taloudenhoitaja A. Halmeen ja notaari A. Sallménin sekä varajäseneksi toimittaja A. E. Leinon.

Kunnallisen keskusvaalilautakunnan ja kunnallisten vaalilautakuntien jäsenten vaali. Valtuusto valitsi ²⁾ kunnallisvaalien keskuslautakuntaan puheenjohtajan, neljä jäsentä ja neljä varajäsentä, kaupungin kunnallisvaalien 52 vaalilautakuntaan puheenjohtajan, kaksi jäsentä ja kolme varajäsentä kuhunkin ja varapuheenjohtajan sekä keskuslautakunnan että kunkin vaalilautakunnan jäsenten keskuudesta.

Kaupunginkirjaston kirjavaraston inventtaus. Kaupunginkirjaston kirjavaraston säädettyä viisivuotisinventtausta toimittamaan valittiin ³⁾ vtt Janatuinen ja Pietikäinen, filosofianmaisterit A. Grönvik, E. Olsoni ja S. Orell sekä kirjastonhoitaja S. Pakarinen.

Jäsenten valitseminen yksityisten laitosten hallituksiin. Taideteollisuuskeskuskoulun kouluneuvoston jäseniksi kaupunginvaltuusto valitsi ⁴⁾ filosofianliseniaatti J. Ailion ja arkkitehti V. Jungin sekä varajäseniksi toimittaja K. Kukkosen ja ylijohdaja Y. Sadeniemen.

Stadion-säätiön edustajiston jäseniksi valittiin ⁴⁾ metallityömies G. Andersson, ensimmäinen palomestari W. Bergström, kaupunginjohtaja A. Castrén, ent. pankinjohtaja G. Estlander, insinööri E. von Freneckell, ylioppilas A. E. Heiskanen, rahatoimenjohtaja V. Hupli, varatuomari S. T. Mannermaa, toimittaja E. Meriluoto, insinööri E. Moring, murari O. Paananen, pankinjohtaja E. Rydman, poliisimestarinapulainen K. Soinio, lääketieteenliseniaatti U. Tötterman ja kenraalimajuri R. Waldén.

Ammattienedistämislaitoksen säätiön hallituksen jäseniksi valittiin ⁴⁾ teollisuusneuvos I. Killinen ja maalari J. Nikula sekä heidän varamiehikseen asioitsija T. Hänninen ja posliiniteknikko A. G. Nyman.

K. H. Renlundin säätiön Suomen käytännöllis-geologista tutkimista varten hallituksen jäseneksi valittiin ⁴⁾ filosofianmaisteri G. K. Bergman.

Teollisuuskoulun johtokunnan jäseniksi valittiin ⁴⁾ rakennusmestari P. Astikainen, rakennusmestari A. Järvinen, insinööri H. Malmi ja insinööri G. Soulander.

Kauppakorkeakoulun hallituksen jäseneksi valittiin ⁴⁾ pääjohtaja J. Castrén.

Suomen liikemiesten kauppaopiston hallituksen jäseneksi valittiin ⁴⁾ vuori-neuvos K. A. Paloheimo.

Svenska handelshögskolan nimisen oppilaitoksen hallituksen jäseneksi valittiin ⁴⁾ lakitieteenkandidaatti G. Normén.

Yhteiskunnallisen korkeakoulun hallintoneuvoston jäseneksi valittiin ⁴⁾ johtaja Y. Harvia ja hänen varamiehekseen filosofiankandidaatti J. W. Keto.

Sailors homen hallituksen jäseneksi valittiin ⁴⁾ pankinkamreeri V. Hougberg ja hänen varamiehekseen filosofianmaisteri H. Allenius sekä Sailors homen tilintarkastajaksi kauppias A. E. Sundström ja hänen varamiehekseen pankkiiri O. Lucander.

¹⁾ Valt. pöytäk. 13 p. elok. 1 §. — ²⁾ S:n s:n 2 §. — ³⁾ S:n 7 p. toukok. 2 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. jouluk. 6 §.

Ukkokodin hallituksen jäseneksi valittiin ¹⁾ konsuli K. Seidenschmur. *Oppikoulujen vanhempainneuvoston vaali.* Läänin maaherran kehoituksesta kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ Helsingin 20 suomalaiselle ja 14 ruotsalaiselle oppikoululle 5-jäsenisen vanhempainneuvoston kullekin niiden vanhempainneuvosten sijaan, joiden toimivalta oli päättynyt syyskuun 1 p:nä.

Myöhemmin kaupunginvaltuusto kouluhallituksen kehoituksesta valitsi ³⁾ 5-jäsenisen vanhempainneuvoston myöskin kaupungin yhdelle saksalaiselle ja yhdelle venäläiselle oppikoululle.

Jäsenten valitseminen stadion-rakennuksen paikasta julistetun kilpailun palkintolautakuntaan. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ v. 1929 asettaa yhdeksänhenkisen palkintolautakunnan järjestämään aatekilpailua suunnitellun stadion-rakennuksen paikan ja sille varatun puisto- ja urheilualan käytön määräämiseksi. Valtuusto sai valita tämän palkintolautakunnan jäsentä ja näiksi se v. 1930 määräsi ⁵⁾ kauppaneuvos I. Lindforsin, verhoilija V. Lähteyen, maalari U. Nurmisen, insinööri O. Nylundin ja vuorineuvos K. A. Paloheimon.

Kaupunginvaltuuston edustaminen eri tilaisuuksissa. Norden-yhdistyksen Tukholman osastolta saapuneen kutsun johdosta, mikä koski osallistumista Tukholmassa helmikuun 3—8 p:nä 1930 pidettävään norjalaiseen viikkoon, kaupunginvaltuusto antoi valmisteluvaliokunnalle tehtäväksi ⁶⁾ kaupungin edustajan valitsemisen tähän tilaisuuteen.

IV suomalais-ugrilaisen kulttuurikokouksen toimikunnan kehoituksesta valtuusto päätti ⁷⁾ valita kaupungin edustajan toimikuntaan ja määräsi siksi vtn Rauhalan.

¹⁾ Valt. pöytäk. 17 p. jouluk. 6 §. — ²⁾ S:n 17 p. syysk. 4 § ja 8 p. lokak. 3 §. — ³⁾ S:n 10 p. jouluk. 4 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 20. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 1 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. tammik. 2 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 27 §.